„NOWY ŚWIAT"
THE ONLY POLISH
A. B. C.
NEWSPAPER
IN AMERICA

Nowy Świat
THE POLISH MORNING WORLD

KTO RAZ
PRZECZYTAŁ
„NOWY ŚWIAT"
TEN ZAWSZE
GO CZYTA

No. 299. Rok XXV. DAILY AND SUNDAY | NEW YORK, | Sobota 28go października (Saturday, Oct. 28th) 1922 | Entered as Second Class Matter, March 21st 1914, at New York Post Office, New York. | Cena 3 centy

Wojska polskie walczą z bandami rusinów

AMBASADOR ST. ZJ. DO FRANCJI CHWALI KOBIETY

PARYŻ, 27 października. — W przeciwieństwie do E. Harvey'a, ambasadora Stanów Zjedn. do Anglji, który przypuszcza, że kobiety nie mają duszy, ambasador Stanów Zjedn. do Francji, Myron Herrick, podnosi zalety kobiet, chwaląc ich polot duszy i oddanie się szlachetnym poczynaniom, czego dowodem może być współpraca kobiet amerykańskich przy odbudowie zniszczonych wojną północnych okolic Francji.

Ksiądz unieważnił ślub wnuka z babką

CALLAIS, Me., 27 paździer. — George Eye z Callais, wziął wczoraj ślub z własną babką. Ksiądz Goucher, który udzielał ślubu, dowiedziawszy się o pokrewieństwie nowożeńców pospieszył natychmiast do domu nowożeńców i odebrał im certyfikat ślubny. Eye jest 18 lat liczącym młodzieńcem, a jego oblubienica przy ceremonji ślubu podała swój wiek na 43 lata, a później przyznała się, że liczy 63 lat. Drużbami byli: pani Marta Day i Lester Marshal, obydwoje zamieszkali w Callais. Gody weselne w domu państwa młodych toczyły się w najlepsze, gdy ksiądz Goucher, zziajany, wpadł wśród weselników i oświadczył, że małżeństwo jest nieważne z powodu pokrewieństwa pomiędzy nowożeńcami. Ksiądz nawet zwrócił pieniądze wzięte za ślub.

LENIN WYCHWALA POMOC ST. ZJEDN.

MOSKWA, 26 października. — Premjer Lenin w listach napisanych do przyjaciół bolszewickiej Rosji w Stanach Zjedn. zachwala światu dobroć amerykańskich traktorów, które dały chłopom rosyjskim znakomitą pomoc przy uprawianiu ziemi w gubernji Permskiej. Żadnego kraju pomoc dla Rosji nie była tak wydatna jak Stanów Zjedn.

Lloyd George wygłasza pierwszą mowę agitacyjną w Manchester (Anglja)

GABINET WŁOSKI, FACTY, UPADŁ

„FASCITTI" PRZYGOTOWUJĄ SIĘ DO UJĘCIA STERU RZĄDÓW. — 1,600,000 „FASCITTICH" GOTOWYCH DO ROZPOCZĘCIA WOJNY DOMOWEJ

Król Wiktor będzie musiał zgodzić się na żądania fascittich

RZYM, 27 października. — Premjer Facta i cały jego gabinet zrezygnował z powodu wrogiego stanowiska zajętego względem rządu przez organizację „fascistich", która ogłosiła mobilizację swoich 1,600,000 członków, gdyby premjer Facta upierał się przy dalszym pozostawaniu przy sterze rządów.

Kwestja utworzenia nowego rządu w myśl żądań organizacji „Fascistich" jest niezwykle trudną do rozwiązania. Wybitni politycy przewidują możliwość wybuchu wojny domowej wrazie dostania się do władzy zwolenników członków organizacji „Fascistich".

Organizacje robotnicze, a szczególnie włoska partja komunistyczna gotuje się do kontrewolucji.

W kołach rządowych panuje obawa, że król Wiktor zgodzi się na żądanie „Fascistich" co będzie równoznaczne z wywołaniem we Włoszech wojny domowej. — Przyszłym premjerem prawdopodobnie będzie albo były premjer Orlando albo były premjer Giolitti.

Parlament irlandzki uchwalił nową konstytucję

DUBLIN, 26 października. — Parlament irlandzki uchwalił dzisiaj konstytucję Irlandji przyjmując projekt rządowy bez większych zmian i odrzucając poprawki przedstawione przez niepodległościowców. Uchwalona konstytucja została przedłożona do zatwierdzenia parlamentowi angielskiemu, który ją zatwierdzi bez żadnych zmian po przeprowadzeniu zwykłej formalnej dyskusji.

MATKĄ 19 DZIECI W PIĘCIU LATACH

LAPORTE, Ind., 26 paździer.— Pani Scott wraz z mężem, z brabnie osiągła rekord w wydawaniu dzieci na świat. W ciągu 5 i pół letniego pożycia małżeńskiego pow iła 15 trojaczków i 4 bliźniaków, pobijając dotychczasowy rekord urodzin w jednej rodzinie na Środkowym Zachodzie. Pani Scott wraz z mężem, z braku dość obszernego miejsca, postanowiła wyjechać na Daleki Zachód, aby mieć więcej przestrzeni dla swojej licznej rodziny i prawdopodobnie niepowstrzymanej w rozwoju. Konduktor odbierając od pani Scott bilet jazdy zauważył, że pani Scott musi mieć specjalne pozwolenie na przewożenie dzieci szkolnych. Pani Scott wtedy wyjęła portfel zawierający metryki i oświadczyła, że cała dzieciarnia w liczbie 19 główek jest jej potomstwem. Konduktor z wyrazem zdumienia i współczucia na twarzy, ukłonił się pani Scott i przeszedł szybko do inych pasażerów.

BANDA ZAWODOWYCH PODPALACZY ZA 300 DOL.

MONTREAL, 27 paździer. — Odkryto tutaj szajkę zorganizowanych podpalaczy, którzy za 300 dol. puszczą z dymem każdego kto im zostanie wskazany. Zarządy organizacji ubezpieczeniowych postanowiły przeprowadzić ścisłe śledztwo każdego wypadku pożaru i zwrócić się do władz o podwyższenie premji ubezpieczeniowych wobec istnienia szajki podpalaczy.

Sekretarz wojny oszczędził 75,000,000 w ciągu roku

LAWRENCE, Mass., 27 paźdz. —Sekretarz wojny przemawiając dzisiaj w kwestji oszczędności, oświadczył, że największą zasługą obecnego rządu jest zaprowadzenie surowych oszczędności, które pozwoliły jednemu departamentowi wojny na oszczędzenie w ciągu jednego roku 75,000,000 dolarów. Rząd nie mógł dokonać w tym kierunku nadzwyczajnych rzeczy, ale doprowadził do tego, że przekonał społeczeństwo, że oszczędności mogą być zaprowadzone bez potrzeby wykreślenia pozycji w budżecie.

Katastrofa aeroplanowa

Trzech lotników zabitych; jeden ciężko ranny

OKRECHOBEE, Fla., 2 7padz. — W. Retting został zabity na miejscu a Ch. Douglas odniósł ciężkie obrażenia, gdy aeroplan w którym dokonywali lotu ponad miastem, spadł nagle na ulicę miasta.

* * *

NORFOLK, 27 paździer. — Lotnik Erickson i Armstrong zostali na miejscu zabici, gdy aeroplan w którym dokonywali próbnego lotu spadł z wysokości 800 stóp.

WOJENNE CHMURY NA HORYZONCIE SYBERJI

TOKIO, 27 paździer. — Opuszczenie Władywostoku przez wojska japońskie będzie zapowiedzią zdaje się nowej wojny pomiędzy resztkami wojsk monarchicznych pod wodzą generała Dietricha, które przeszły na terytorjum Mandżurji a wojskami zbuntowanego generała Chang Tso - Lin, niekoronowanego króla Mandżurji, jak donoszą z Mandżurji ostatnie wiadomości.

NIEMCY OPANOWUJĄ ZAGRANICZNY HANDEL BOLSZEWICKIEJ UKRAINY

Przemysłowcy niemieccy opanowali ukraiński przemysł cukrowy

ODESSA, 27 października. — Kapitaliści niemieccy opanowują szybko zagraniczny handel bolszewickiej Ukrainy. Przemysłowcy niemieccy już zagarnęli w swoje ręce najbogatszą część przemysłu ukraińskiego, przemysł cukrowy. Stołeczne miasta Ukrainy Kijów, Charkow rywalizują ze stolicą Rosji Moskwą pod względem przywracania normalnych warunków handlowych i przemysłowych. Niemieckie korporacje finansowe w tych miastach przystąpiły już do odbudowy zniszczonych przez wojnę zakładów użyteczności publicznej. W miastach portowych Ukrainy Odesie, Sebastopolu i Nowo Mikołajewsku niemieckie firmy krzątają się gorączkowo nad odbudową zniszczonych warsztatów okrętowych, by przystąpić do budowy wielkiej ukraińskiej floty handlowej.

Znamiennym faktem jest, że rząd bolszewickiej Ukrainy w odbudowie przemysłu ukraińskiego daje pierwszeństwo niemieckim z wyraźnym odsunięciem przemysłowców amerykańskich, francuskich i angielskich.

ST. ZJEDN. ODMÓWIŁY ZAPROSZENIA AJJANTÓW NA KONFERENCJĘ POKOJOWĄ BLISKIEGO WSCHODU

Wezmą udział w konferencji nieoficjalnie

WASHINGTON, 27 października. — Nie będąc w wojnie z Turcją Stany Zjednoczone odmówiły zaproszenia ajjantów dla wzięcia udziału w konferencji pokojowej dla Bliskiego Wschodu. Rząd Stanów Zjednoczonych zgodził się wziąć udział w konferencji tylko w charakterze obserwatora. Konferencja została naznaczona na 13 listopada w Lozannie. Pomiędzy państwami zaproszonemi na konferencję znajdują się: Anglja, Francja, Włochy, Japonja, Jugosławja, Rumunja, Grecja, a bolszewicka Rosja i Bułgarja zostały zaproszone na tą część konferencji, w której będzie omawia na sprawa neutralizacji Cieśnin Dardanelli

Wypędziły bandy na Ukrainę ale nie zdołały ich rozbić

DOWÓDZCA JAZDY POLSKIEJ DOSTAŁ SIĘ DO NIEWOLI NAJEZDNICZYCH BAND RUSKICH. — NAJAZD NA MAŁOPOLSKĘ WYWOŁAŁ W POLSCE KRYTYKĘ WŁADZ RZĄDOWYCH

Mimo najść hajdamaków, ludność rusińska okazuje chęć zgody z rządem polskim

WARSZAWA, 27 paździer. — Oddział polskiej kawalerji, wysłany przeciw bandom ukraińskich hajdamaków, którzy napadli z Ukrainy na ziemie Wschodniej Małapolski i niszczą zbiory polne i tory kolejowe, dotarli w pobliże Lwowa dla zaprotestowania przeciw przyłączeniu Małopolski Wschodniej do Polski— wypędził najeźdźców z powrotem na Ukrainę, ale nie zdołał ich rozbić.

Dowódzca oddziału wojsk polskich, kapitan Kownacki, został wzięty przez hajdamaków ukraińskich, którzy rabując i paląc dotarli w pobliże Lwowa. Najazd ukraińskich band hajdamackich na ziemie Wschodniej Małopolski wywołał w całej Polsce gwałtowną krytykę władz rządowych, które nie przedsięwzięły potrzebnych środków ostrożności, by zapobiedz podobnemu najazdowi. Mimo napadu band hajdamackich, ludność rusińska okazuje coraz większą chęć współdziałania z władzami polskiemi.

Przedwyborcza prohibicja w Polsce

OD 30 PAŹDZIERNIKA DO 12 LISTOPADA POLSKA BĘDZIE SUCHA JAK SAHARA

WARSZAWA, 27 października.— Na rogach ulic wszystkich miast w Polsce, a szczególnie w Warszawie zostały rozlepione zawiadomienia, że przedwyborcza prohibicja zaczyna się w poniedziałek 30 października.

Ogłoszona o zbliżającej się prohibicji wiadomość nie wywarła na ludność Polski najmniejszego wrażenia, ale poczynione zostały środki zaradcze, aby nie pozwolić agitatorom prohibicji na skorzystanie z okazji i wszczęcie akcji za przymusowem wprowadzeniem prohibicji.

AEROPLAN LĄDUJE NA POKŁADZIE WOJENNEGO OKRĘTU

NORFOLK, Va., 27 paździer.— Pierwszy wypadek wylądowania aeroplanu na okręcie będącym w ruchu wydarzył się dzisiaj, gdy lotnik Godfrey de Chewalier zdołał wylądować na pokładzie okrętu „Longley", jadącego z szybkością sześć mil na godzinę. Skutkiem tego zostało rozwiązane trudne zagadnienie, czy okręty oceaniczne mogą służyć za miejsce lądowania dla aeroplanów unoszących się nad morzem, czy to w czasie pokoju, czy wojny.

Żbiki w stanie Connecticut

WINSTED, 26 października. — Myśliwcy na dzikie kaczki odkryli na drzewie krwawo jarzące się oczy jakiegoś stworzenia. Zabiwszy nieznane im z widoku stworzenie, przekonali się, że to był zwykły żbik, dziki kot, ważący 30 funtów.

Brat eks-króla Konstantyna książę Andrzej aresztowany

Oskarżony o niewykonanie rozkazów naczelnego wodza

ATENY, 27 , października. — Tymczasowy rząd rewolucyjny nakazał aresztowanie księcia Andrzeja, brata -ekskróla Konstantego i stryja obecnego króla Jerzego. Książę Andrzej oskarżony jest o niewykonywanie rozkazów naczelnego dowództwa podczas odwrotu w Małej Azji, skutkiem czego przyczynił się do katastrofy armji greckiej.

TURCJA PRZYRZEKA NADAĆ AUTONOMJĘ POLITYCZNĄ I KULTURALNĄ LUDNOŚCI CHRZEŚCIJAŃSKIEJ

ZOFJA, (Bułgarja) 26 października. — Przedstawiciel tymczasowego rządu w Angorze ogłosił, że Wielkie Zgromadzenie narodowe postanowiło nadać chrześcijańskiej ludności w Turcji autonomję polityczną i kulturalną oraz udzielić amnestji wszystkim przestępcom politycznym. Narodowości nietureckie w Turcji otrzymają prawo utrzymania swoich własnych szkół, kościołów, zakładów naukowych i kulturalnych. Ogłoszenie tej wiadomości wywołało wielką radość wkołach uchodźców ze Wschodniej Tracji, którzy uciekli do Bułgarji w obawie prześladowań tureckich.

UKARANE ZA PARADĘ W „PAJAMACH"

HUTINGTON, 27 paździer.— Pięćdziesiąt studentek kolegjum Marshal urządziły sobie w swojej wielkiej sypialni paradę w „pajamach".

Nauczycielki i zarząd kolegjum dowiedziawszy się o wybryku panienek, postanowił je ukarać, cofając dane studentkom pozwolenie na widowisko gry w piłkę. Gdy studenci sąsiedniego kolegjum dowiedzieli się o zakazie władz szkolnych, urządzili protestacyjny „mityng" i oświadczyli, że nie będą grać w piłkę. „Nie będzie dziewcząt, nie będzie gry w piłkę!"

NIEMCY NIE POZWALAJĄ NA WOLNY PRZEJAZD PRZEZ KANAŁ KIEL

Kwestja ta została oddana do rozstrzygnięcia najwyższemu trybunałowi w Hadze

PARYŻ, 27 paździer. — Czy kanał Kiel, przechodzący przez terytorjum Niemiec ma być otwarty do przejazdu okrętów wszystkich państw nawet w czasie wojennym. Kwestje te rozstrzygnie najwyższy trybunał międzynarodowy w Hadze. Rząd niemiecki oduawia okrętom wszystkich państw wolnego przejazdu przez kanał Kiel, twierdząc że kanał został pobudowany kosztem Niemiec, które są jego jedynym właścicielem i mają prawo decydować o jego przeznaczeniu. Państwa aljanckie są w tym względzie innego zdania i oddały te kwestje do rozstrzygnięcia trybunałowi międzynarodowemu z żądaniem, by kanał Kiel był otwarty dla przejazdu okrętów na wet w czasie wojny.

TURCY ODWOŁUJĄ SPECJALNE PRZYWILEJE CUDZOZIEMCÓW W TURCJI

SMYRNA, 27 paździer. — Tymczasowy rząd turecki ogłosił dzisiaj dekret że wszyscy cudzoziemcy pragnący pozostać w Turcji muszą się natychmiast registrować u władz rządowych w miejscu swego zamieszkania. Każdy cudzoziemiec na przyszłość będzie musiał podlegać jurysdykcji praw tureckich. Tak zwane „kapitulacje", czyli wymuszone na dawnych rządach tureckich specjalne przywileje dla cudzoziemców, a mianowicie, że obywatele obcych państw nie mogą być sądzeni według praw tureckich, ale według państwa którego są obywatelami, zostały ogłoszone przez tymczasowy rząd turecki za unieważnione i nieistniejące.

TRUCICIELKA 4 MĘŻÓW POLKA PANI KLIMEK I SYN ARESZTOWANA

CHICAGO, 27 paździer. — Została tutaj aresztowana dzisiaj pani Tilly Klimek i jej syn Józef Mikiewicz, lat 23 pod zarzutem powolnego zatrucia 56 lat liczącego Józefa Klimek, piątego a może szóstego męża pani Klimek. Władze sądowe natychmiast nakazały przeprowadzić zbadanie przyczyn śmierci czterech poprzednich mężów aresztowanej trucicielki.

J. Klimek jest prawdopodobnie piątym albo szóstym mężem pani Klimek, która wzięła z nim ślub przed rokiem.

Zatruty mąż opowiada, że kochana Jego połowica dowiedziawszy się, że ma on polisę ubezpieczeniową, wyjęła dla swego męża dwie dalsze polisy. Według opowiadanai Klimka, jego żona często przepowiadała mu bliską śmierć, wyrażając się: „Człowieku — toż ty wyglądasz jak śmierć!" Czy ci nie mówiłam, że ty nie pociągniesz długo?"

Dotknięty boleściami, które jak stwierdzili później zawezwani doktorzy, mogą pochodzić z powolnego zatrucia Klimek poprosił swego brata o przywołanie lekarzy. Tymczasowe śledztwo wykazało, że w tym samym czasie gdy Klimek był chory, w domu pani Klimek zdechło dwa psy po zjedzeniu resztek potraw pochodzących ze stołu rodzinnego.

Zmarł na nieznaną chorobę

MONTCLAIR, N. J., 26 października. — Daniel Santasia, 8 lat liczący chłopiec zmarł dzisiaj w szpitalu na nieznaną chorobę, skutkiem której ciało chłopca spuchło jak balon. Chłopiec spadł z wozu i odniósł złamanie ręki która nagle spuchła bardzo, powodując opuchlinę całego ciała.

PRZEMYSŁ MASZYNOWY W POLSCE I DZIAŁALNOŚĆ STOW. MECH. POLSKICH Z AMERYKI

KOMUNIKAT KONSULATU

Chicago, Ill.

Przemysł metalowy przetwórczy posiada wybitne znaczenie dla Polski, na nowo budującej swą państwowość, bez rozwoju tego przemysłu bowiem rozwój gospodarczy Polski nie byłby możliwy, gdyż uniezależnienie się od pomocy obcej i doprowadzenie kraju do samostarczalności gospodarczej jest ściśle z nim związane.

Po zupełnej prawie ruinie tego przemysłu dokonanej podczas wojny przez rosjan i niemców— najwyższy czas po wyjściu okupantów, nakładem olbrzymich wysiłków i energji, zaczął się przemysł ten dźwigać i pomimo trudności walutowych, braku kapitałów, braku w pewnych działach wykwalifikowanych robotników oraz celowych utrudnień ze strony Niemiec przy dostawie niezbędnych maszyn pomocniczych powstają całe nowe działy przemysłu metalowego i maszynowego, jak fabryki broni i amunicji rządowe i prywatne, fabryki lokomotyw, wagonów, obrabiarek i wiele innych. W roku 1921 na Targach Wschodnich we Lwowie i na Targach Poznańskich można było oglądać okazały i obfity dział przemysłu metalowo-maszynowego w zakresie obrabiarek, wagonów odlewów i różnego rodzaju maszyn rolniczych itp., wreszcie na obecnych Targach Wschodnich przemysł ten występuje już bardzo poważnie.

Produkcja obrabiarek

Pierwszorzędne dla kraju znaczenie ma rozwój przemysłu obrabiarkowego, gdyż od niego uzależniony jest cały przemysł metalowy. Przed wojną reprezentowała głównie ten przemysł fabryka T. A. „Gerlach i Pulst,"— wywieziona przez rosjan podczas wojny do Charkowa. Obecnie w fabrykacji obrabiarek na pierwszy plan wysuwają się wytwórnie Stowarzyszenia Mechaników Polskich z Ameryki. Stowarzyszenie to posiada wytwórnie w Pruszkowie, Wyszkowie, Bydgoszczy oraz Aks. Tow. „Poręba."

W Pruszkowie wyrabiane są głównie precyzyjne obrabiarki i narzędzia jak np. małe tokarki precyzyjne do potrzeb wytwórni amunicyjnych, telegraficznych i mieszanych pracowni precezyjnych, a w Porębie — obrabiarki ciężkich typów do metali i drzewa w związku z nowoczesnie urządzoną odlewnią, jak np. mocne tokarki, stopniowane co do swej wielkości. Dla warsztatów kolejowych podjęto budowę wielkich ciężkich tokarek, nie wyrabianych w kraju, od czasu wywiezienia fabryki Gerlach i Pulsta. Dla potrzeb kolejnictwa i przemysłu naftowego wykonuje się partje silnych strugarek poprzecznych, wzorowanych na amerykańskich „shaping'ach" Gould-Eberhardt'a. Również dla kolei i wielkiego przemysłu wykonywane są ciężkie wiertarki zwykłe i promieniowe, podłużne strugarki, gwinciarki itp. Przystąpiono też obecnie do budowy kołowek dla naprawiarni kolejowych oraz fabryki lokomotyw i wagonów. Na szeroką skalę zakrojony jest również obecnie wyrób frezów, gwintowników, uchwytów itp. narzędzi niezmiernie ważnych dla całego przemysłu maszynowego. To też polski przemysł maszynowy, oceniwszy inicjatywę Stowarzyszenia Mechaników, poparł ją i ogromnie przez to ułatwił wytwórni przejście do właściwej produkcji na wielką skalę, która może rozwijać się pomyślnie dzięki wyekwipowaniu wytwórni w maszyny i instalacje amerykańskie o wielkiej wydajności oraz dzięki wyszkolonemu personelowi.

Tokarki wszelkich typów t. j. lekkie, średnio-ciężkie i ciężkie są prócz tego wyrabiane przez 9 innych fabryk.

Zygmunt Nowicki,
Konsul Generalny.

ŁĄCZNOŚĆ STOWARZYSZENIA MECHANIKÓW W POLSCE Z INSTYTUCJAMI PRZEMYSŁU LUDOWEGO

Stowarzyszenie Mechaników Polskich nawiązało ostatnio stosunki z instytucjami przemysłu ludowego w Polsce, którego wzory ob. Rayzacher przywiózł ze sobą, aby nie tylko naszym filjom ale i kupcom polskim, jak też i całemu wychodźtwu pokazać jak godnym poparcia jest wysiłek i praca ludu polskiego. Wybitne zdolności i poczucie artystyczne ludu polskiego jako spadek po tysiąc letniej kulturze — zwracają na siebie uwagę cywilizowanego świata i uwagę obcych handlowców, którzy na tym przemyśle robią świetne interesy. Jako przykład posłużyć mogą ostatnie „Targi Wschodnie" urządzone we Lwowie, gdzie wszystkie wyroby z drzewa i przemysłu ludowego wykupione zostały — przez anglików. Polska nie tylko żąda pieniędzy od swego wychodźtwa ale daje w zamian towary pierwszorzędnej wartości, towary poszukiwane za granicą, na których wychodźtwo zarobić może, spełniając jednocześnie dwa wielkie zadania — 1) wydrzeć pośrednictwo z rąk żydów, niemców i anglików, 2) zapewnić byt rodzimemu przemysłowi.

Wystawa okazów urządzona będzie w lokalu Stowarzyszenia Mechaników Polskich w New Yorku przy 224 East 57th St., w sobotę, dnia 28go października, o godzinie 2 pop. do 10 wiecz. i w niedzielę dnia 29-go b. m. od godziny 10 rano do 2 pop.

LUDOWCY NIE SĄ W ZGODZIE

Prezes „Wyzwolenia" Thugutt o wyborach

WARSZAWA. — Na zapytanie jakie hasła wysuwa „Wyzwolenie" przy nadchodzących wyborach p. Thugutt odpowiedział:

— Dążę do jaknajwyższego stworzenia potężnej Polski i niezawisłej, wysuwamy hasła: 1) utrwalenia ustroju republikańskiego; 2) poprawienia konstytucji w tem, w czem przeciwstawia się ona dążeniom mas ludowych, a więc zniesienia Senatu i wprowadzenia plebiscytu przy wyborze prezydenta Rzplitej; 3) wykonywania praw uchwalonych przez Sejm; 4) wykonania reformy rolnej; 5) przyznania istotnie równych praw wszystkim obywatelom, bez różnicy narodowości i pochodzenia; 6) skrócenia służby wojskowej do jednego roku; 7) zmniejszenia liczby rodzajów podatków, a zwłaszcza bardziej sprawiedliwego ich rozkładu; 8) rozpowszechniania oświaty; 9) rozszerzenia samorządu; 10) ulepszenia sądownictwa, 11) opieki nad inwalidami i 12) usunięcie duchowieństwa od mieszania się do walk politycznych.

— Jaki jest stosunek panów do grupy pp. Witosa i Stapińskiego?

— P. Stapińskiego — odpowiada p. Thugutt, uważamy za człowieka zlikwidowanego politycznie. Co do p. Witosa, tośmy w odpowiedzi na jego propozycję połączenia, wystosowali list, w którym stwierdzamy niemożliwość zrealizowania jego projektu ze względu zasadniczego; nie możemy się łączyć z grupą, która prowadzi spółki parcelacyjne, zaprzeczając w ten sposób reformę rolną i zużytkowując ją wyłącznie na korzyść aferzystów i najbogatszych chłopów. Pozatem nie możemy się łączyć z człowiekiem, którego linja polityczna między lewem a prawem skrzydłem sejmu zawsze była niewyraźna i chwiejna.

— Co by p. prezes mógł powiedzieć o innych drobnych grupach chłopskich?

— Uważamy za klęską rozbicie ruchu ludowego — odpowiada p. Thugutt. Zrozumiałą jest rzeczą różniczkowanie ruchu ludowego na bardziej lub mniej radykalny, ale niedopuszczalne wprost jest istnienie rozmaitych innych grupek, jak Rady Ludowe albo partja ks. Okonia, który może skaptować sobie najciemniejszych, najmniej uświadomionych wyborców, zyskując w ten sposób kilka mandatów. Trzeba stwierdzić, że ks. Okoń, którego działalność zwróciła się ostatnio wyłącznie przeciwko „Wyzwoleniu", zatruwa tylko ruch ludowy — obniża jego poziom etyczny, operując jaknajczarniejszą demagogją, w której żadne poważne stronnictwo nie chce się licytować. Warto zaznaczyć, że ks. Okoń należy do tych ludzi, którzy jaknajwiększą przepaść między masami chłopskiemi a inteligencją starają się wykopać.

— Jak wyglądają szanse i akcja wyborcza „Wyzwolenia"?

— Nie lubię bawić się w proroctwa — odpowiada p. Thugutt. Mogę panu jednak powiedzieć, że optymiści utrzymują, iż do nowego sejmu przeszło 100 posłów przeprowadzimy. Co do samej akcji wyborczej, to muszę z przykrością stwierdzić, że na dole — wśród wyborców panuje z jednej strony zupełne rozczarowanie w stosunku do sejmu, z drugiej zaś niesłychane rozwydrzenie w walce wyborczej. Jest to bardzo groźny objaw dla przyszłości państwa polskiego.

— Co p. prezes mogłby powiedzieć o przedwyborczej pracy organizacji „Wyzwolenia"?

— Pracę naszą rozszerzyliśmy na Kresy, nie wyłączając Małopolski Wschodniej, gdzie za cel postawiliśmy sobie pociągnięcie choćby części ludności ukraińskiej do wyborów, nie zwracając uwagi na jakiekolwiek korzyści, jakie możemy z tej akcji osiągnąć. Idziemy wprost do ludu, nie opierając się na żadnej zorganizowanej grupie ukraińskiej, i znajdziemy w tym ludzie jaknajywszy oddźwięk.

— Jak wygląda strona agitacyjna tej akcji? — pyta nasz współpracownik.

— W agitacji naszej nie powstrzymujemy się bynajmniej od stawiania sprawy jasno, wyraźnie i radykalnie. Nie wykraczamy jednak oczywiście bynajmniej poza ramy państwowości polskiej. Być może — ciągnie dalej p. Thugutt — że niekiedy ton naszych odezw lub przemówień wydawać się może komuś zbyt ostrym; jest to jednak wrażenie całkiem subjektywne. Stwierdzić muszę dwie rzeczy: 1) wystąpienia nasze na Kresach nie różnią się zupełnie od naszych wystąpień w sejmie i w kraju, ani w formie, ani w treści i 2) że pomawianie nas o wystąpienia, graniczące z komunizmem, są niczem innem, jak zwykłym manewrem przedwyborczym. Stwierdzam, że wydrukowana pierwotnie w „Piaście" (organ p. Witosa), i powtórzona przez całą niemal prasę polską, rzekomo nasza odezwa do chłopów ruskich, wzywająca do oporu przeciw rządowi i wojsku polskiemu, której treść istotnie graniczyła z szaleństwem i zbrodniczością, jest niecnym falsyfikatem, tak samo jak fałszem jest pomawianie naszych działaczów i posłów o nawoływanie do „seinania głów" inteligencji — kończy p. Thugutt— czego najlepszym dowodem są na zwiska inteligentów na pierwszych miejscach niemal wszystkich naszych list okręgowych.

Dalsze aresztowania polityczne w Grecji

LONDYN, 26 października. — Na skutek dekretu ogłoszonego przez tymczasowy rząd rewolucyjny, nastąpiły dalsze aresztowania byłych członków rządu i dowódców wojskowych, winnych klęski wojsk greckich w Małej Azji.

Aresztowani zostali: Baltazis, były minister spraw zagranicznych; M. Stais, były minister spraw wewnętrznych i Bozikis, były gubernator Wschodniej Tracji.

NEW YORK — GDAŃSK
via Hamburg
Najkrótsze połączenie do wszystkich miejscowości w Polsce.
Okręty odpływają w każdy czwartek w południe.
United American Lines
39 Broadway, New York
lub u lokalnego agenta

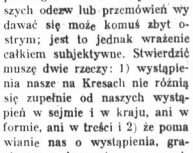

Podróż wodna przez całą drogę do POLSKI.

S.S. PARIS — odchodzi 1 Listopada
S.S. ROCHAMBEAU — odchodzi 15 Listopada
Zapytajcie agentów Francuskich. Każdy dla wszystkich gwarantowany — wszy wygodne i obfite jedzenie wedle wyboru, duże pokoje — jasne, suche, bez pasażerów — komfortowe pokrycie pokładu — ubezpieczenie darmowe — wino i piwo — darmo — muzyka, tańce. Przyjaciele! zarówno między francuzami i polakami zapewnili Wam przyjemną podróż. Informacji na żądanie.
Specjalny agent POLOGNE odchodzi wprost do Gdańska i łączy się z Paris w Havrze.
Nie potrzeba francuskich wiz na amerykańskich lub polskich okrętach. Po wszelkie rozporządzenia udać się do 4-ch agentów lokalnej (francuskiej) linji, lub do biura kompanji

19 State Street
New York, N. Y.

HOLLAND AMERICA LINE
Najlepsze i bezpośrednie połączenie z Polską drogą wodną. Parowce „Warsaw" odwiozą pasażerów z Rotterdamu wprost do
GDAŃSKA
Parowce opuszczające New York:
ROTTERDAM 4-go listopada
RYNDAM 11go Listopada
VOLENDAM 21 listopada
NOORDAM 2go Grudnia
Nasze parowce posiadają doskonałe wygody dla pasażerów 3-ciej klasy
Aby zamówić miejsce, piszcie do lokalnego agenta okrętowego, lub do:
HOLLAND AMERICA LINE
24 STATE STREET, NEW YORK

Telefon: 2766 Market.
WOJCIECH RUCKI
Notarjusz Publiczny, Komisarz spraw realnych. — Wyrabiam akta prawne, wysyłam pieniądze do Polski; sprzedaję karty okrętowe; domy na dogodne spłaty. — Asekuruję od ognia domy i meble i t. p.
86 Tyler Street, Newark, N. J.

Sprzedaż Szyfkart do Gdańska
Hamburga, Bremen, Antwerpji, Rotterdamu, Tryjestu na najlepszych i najszybszych okrętach
SZCZÓLNĄ OPIEKĄ OTACZAM RODZINY
Wysyłka i wymiana pieniędzy po kursie dziennym. Odjeżdżających do kraju nie zmuszam do wymiany pieniędzy. Po wszelkie informacje udawajcie się do znanej starej firmy:
G. KUNASZEWSKI
179 East 3rd Street New York, N. Y.

SKANDYNAWSKO-AMERYKAŃSKA
Linja odznacza się tem, iż cała trzecia klasa na równi z klasą drugą i pierwszą jest rezerwowana na kajuty dla 2-ch lub 4-ch osób i każdy pasażer otrzymuje od agenta numer swej kajuty na szyfkarcie. Trzeba więc zamówić miejsce jak najwcześniej. NAJTAŃSZA ODJAZDA Z NEW YORKU:
Okręt OSCAR II — Okręt „UNITED STATES"
2 LISTOPADA — 16 LISTOPADA
Informacje udziela najbliższy agent lub główne biuro
SCANDINAVIAN-AMERICAN LINE
11 Whitehall St. New York — 111 No. Dearborn St. Chicago Ill
124 Washington St. Boston — 431 So. 5 St. Minneapolis Minn.
Popularna Droga Do Gdańska

Nie Wolno!
wypłacać dolarów w Polsce, tylko w markach polskich
Chcesz, żeby za twego dolara rodzina otrzymała jaknajwięcej marek? Poślij swe pieniądze przez pośrednictwo ogólnie znanego Domu Bankowego EMILA KISS W NEW YORKU, bezpiecznie i z gwarancją.
Szyfkarty do Kraju i z Kraju
Po cenach nominalnych na wszystkie linje okrętowe
EMIL KISS Bankier — New York 133—2 Avenue

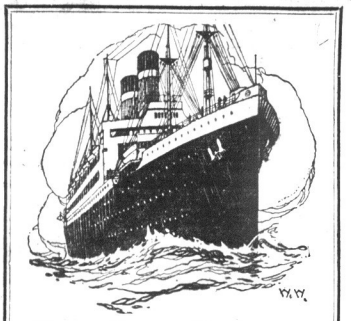

Okręty Stanów Zjednoczonych są na Wasze usługi

Olbrzymia flota okrętów, które są własnością Rządu Stanów Zjedn., operowana przez Linję United States, jest teraz na Wasze usługi. Kursują one poprzez ocean, między New Yorkiem a starym krajem.

Akomodacje trzeciej klasy na tych okrętach są duże, wygodne, dobrze odświeżane i czyste. Kabiny dla 2, 4 i 6 osób z doskonałym łóżkiem dla każdej osoby.

Żywność dobrze zgotowana, należy do najlepszej. Potrzeby pasażerów trzeciej klasy są przedmiotem troski i starania.

Są też duże pokoje do palenia, do czytania i wiele innych wygód których zwykle nie ma w trzeciej klasie.

Znakomita ta obsługa jest otwarta dla Was. Wyszlijcie poniższy kupon, a otrzymacie darmo książeczkę wydrukowaną w Waszym języku. Opisze ona dokładnie te cudowne okręty. Napiszcie dzisiaj.

Z KRAJU

Jeżeli posyłacie po przyjaciół albo krewnych z kraju, napiszcie ich przejaud tutaj przez UNITED STATES LINES. Zapewnijcie im dobrą obsługę i wygody — niechaj podróżują pod protekcją FLAGI AMERYKAŃSKIEJ.

Po informacje tyczące się odjazdu zgłosić się do
UNITED STATES LINES
Moore & McCormack, Inc. Roosevelt Steamship C., Inc.
45 Broadway - New York City
92 State St. - - Boston, Mass.
110 So. Dearborn St. - Chicago, Ill.

Napiszcie po książeczkę

U. S. SHIPPING BOARD
Passenger Dept. 566 K 6
45 Broadway, New York City

Wyślijcie kupon po oficjalną broszurkę rządu o podróżnym paszporcie, income tax itd. Nic Wasz to nie będzie kosztowało, a otrzymacie informacje darmo o tych wspaniałych okrętach. Wyślijcie kupon dzisiaj.

Proszę mi przysłać darmo książeczkę dającą wszystkie podróżne fakta. Takie informacje o U. S. Linjach okrętach do Niemiec, i przedpłaty za podróż.

Nazwisko .....
Adres .....

U. S. SHIPPING BOARD Passenger Dept. 566 K 6 45 Broadway, New York City

BAŁTYCKO-AMERYKAŃSKA
LINJA - 9 BROADWAY, N.Y.
WPROST do i z POLSKI
PRZEZ GDAŃSK
Z NEW YORKU, BOSTONU lub PHILADELPHII DO GDAŃSKA $106.50 i 65 podatek.
Z Bostonu do New Yorku przez Fall River linję, z Philadelphji koleją.
w III kl. tylko kajuty na 4, 6 i 8 osób.
Polska kuchnia — Polska służba — Grzeczna obsługa
S. S. „POLONIA" ..... 1go listopada
S. S. „ESTONIA" ..... 15 listopada
Zamawiajcie kajuty zawczasu u Waszego agenta.

Wracacie do Kraju?
ZWRÓCCIE SIĘ DO
AGENCJI KART OKRĘTOWYCH
„Warszawa"
(OBOK KONSULATU POLSKIEGO)
957—3rd Ave., New York
dawniej
POLISH AMERICAN FINANCE & TRADING COMPANY
WYRABIAMY APLIKACJE NA PASZPORTY
PRZESYŁAMY PIENIĄDZE PRZEZ RZĄDOWE BANKI
POKOJE DLA ODJEŻDŻAJĄCYCH WE WŁASNYM BUDYNKU
ZAŁATWIAMY SPRAWY NOTARJALNE
Po wszelkie informacje piszcie na adres Biura
„AGENCJA NASZA SŁYNIE Z OPIEKI, JAKĄ OTACZA SWOICH PASAŻERÓW"!

Filadelfja i Okolica

SENZACYJNY PROCES MORDERCZYNI MĘŻA I JEGO KOCHANKI

Dzisiaj ukończył się proces pani Oscar Rosier, oskarżonej o morderstwo swego męża i stenografistki panny Mildred Rechitt, popełnione zeszłego stycznia w biurze ogłoszeniowym pana Rosier. Obrońcy pani Rosier oparli swoją obronę na prawie niepisanem, które dopuszcza usprawiedliwienie czynu karygodnego na podstawie chwilowego szaleństwa z zazdrości. W czasie przesłuchów okazało się, że pani Rosier nie mogąc opanować swego gniewu i podniecenia z powodu wyraźnej zdrady męża, dopuściła się morderstwa. Wśród sędziów przysięgłych jest wielka sympatja dla morderczyni, która stanęła w obronie swoich praw żony, pogwałconych brutalnie przez nieuczciwego męża i lekkomyślną stenografistkę.

W NIEDZIELĘ dnia 29-go października, 1922, będzie wygłoszona mowa przez Juljusza Sztuki w Auditorium kolegjum przy Pratt i Salmon St. w Bridesburg, na temat: „Czego napraród szukać mamy". Zapraszamy wszystkich Polaków i Polek na tak ważne zgromadzenie, z Frankford i Bridesburg, jest najlepsza sposobność, początek o godzinie 3:30 po południu. Wstęp wolny. (29pb)

Bell Telefon Kensa: 2651
Dr. Franciszek Trygar
3119 RICHMOND ST.
Philadelphia, Pa.
Godziny ofiarowe:
do 10 rano
3 do 4 po poł.
6 do 9 wiecz.
W Niedzielę do 1 po poł. 6 do 9 wiecz.

Tel. Bell - Market 5361
„WISŁA"
POLSKA FABRYKA WÓD SODOWYCH I MINERALNYCH
213 Fairmount Ave., Phila Pa
Dostarczamy najwyborniejszych wód sodowych i mineralnych do sklepów i cukierni, do towarzystw na zabawy i pikniki, do prywatnych domów na wesela, chrzciny itp.
Kto raz spróbował napoji naszego wyrobu, ten wie, że lepszych i zdrowszych nigdzie nie dostanie

WYJAZD DO KRAJU
Sprowadzanie krewnych do Ameryki. Wysyłka pieniędzy. Pełnomocnictwa. Kontrakty. Sprawy Notarjalne. Asekuracja od ognia, także domy, sklepy meble i automobile. Kto chce najlepiej kupić lub sprzedać dom, farmę, sklep, lub chce pożyczkę na dom; niech się zgłosi do znanego notarjusza
W. FRYSZTACKIEGO
817 N. 3rd Street
Philadelphia, Pa.
Porada Darmo!

NOWOŚĆ! NOWOŚĆ!
ZWIĄZEK TEATRÓW POLSKICH
WYSTAWI PO RAZ PIERWSZY W FILADELFJI
W NIEDZIELĘ, 29-GO PAŹDZIERNIKA 1922
W DOMU POLSKIM, 211 Fairmount ave.
sztukę, pod tytułem:
Po nad śnieg bielszym się stanę
Dramat w 3 aktach — St. Żeromskiego
Sztuka powyższa napisana przez jednego z najświetniejszych twórców literatury polskiej, odsłania nam życie z chwil dopiero co ubiegłych, bo z czasów wojny światowej. Niezwykła treść, bogactwo zdań i wyrazów przeciudnych oto istotna uczta dla wszystkich tych, którzy naprawdę łakną piękna sztuki ojczystej.
Pozatem obsada ról najlepszymi siłami Z. T. przemawia za szerokiem poparciem naszych miłośników sceny.
Ze względu, iż tekst sztuki powyższej jest dosyć obszerny, przedstawienie rozpocznie się punktualnie o godzinie 8ej wieczorem.
Reżyserja J. S. Kubackiego. Związek T. P.

J. HELLER
Adwokat i notarjusz
przyjmuje wszelkie sprawy amerykańskie jakoteż staro-krajowe w swojem biurze przy 233 E. 14th St., New York City. Bezpłatna porada prawna między 5-tą a 6-tą wieczorem

DR. BRYAN
332 EAST 17 UL., NEW YORK CITY
(pomiędzy 1 a 2 Ave.)
Leczy chroniczne choroby, krwi, nerwów, nerek i pęcherza mężczyzn wyłącznie.
Godziny:
9 rano do 8 wieczór. — W niedzielę od 9 rano do 1 po południu.

Telefon: Orchard 1821.
JÓZEF HALICKI, M. D.
LEKARZ
GODZINY:
12 do 3 po południu,
6 do 8 po wieczór.
W niedzielę do godziny 2-ej po poł.
211 E. 10th Street
NEW YORK

Dr. H. E. COOK
SPECJALIST OCZU, USZAW, GARDŁA I NOSA
GODZINY:
od 4 popoł. do 7 wieczór.
Także w niedzielę na zamówienie.
56 West 25 ul.
NEW YORK CITY
Tel. Schuyler 6177

Specjalność choroby chroniczne mężczyzn i kobiet
Godziny Biurowe:
Tylenie od 9 rano do 8 wieczór.
Niedziel od 9 rano do 4 popoł.
Porada Darmo.
MOWIMY PO POLSKU
Dr. ZINS
110 East 16th Street
(między Union Sq. i Irving Pl.)
New York City

NOSA, GARDŁA, USZU I OCZU SPECJALISTA
Godziny: Zrana 11—1. Wiecz. 6—7.
DR. J. SALZENOW
218 E. 15-ta ulica (pom. 2 a 3 Ave.)
Telefon Stuyvesant 6276.

Tel.: Dry Dock 2828.
Dr. M. A. Iogolevitch, M. D.
Lekarz
69—2nd Ave., New York City
Specjalność
Leczenie elektryką i diagnoza za pomocy X-ray.
Godziny:— 9—12 rano,
4—8 po południu.

Sprzedaż i naprawa złotnicza. Wielkie ceny—Podarki Bożonarodzeniowe 5656
DR. H. J. KORNBLUH
Mostki, korony, płyty i wszelkie naprawy. Wyrywanie zębów bez bólu.
162 Ave. B, róg 10 ulicy
nad sklepem Walnut Cigar Store.
NEW YORK, N. Y.

Nie omińcie tej sposobności
AREA SCHOOL
75. Kurs za $50. w tym tygodniu
INSTRUKCJA AUTOMOBILOWA
MŁODZIENCZE!
Jeżeli jesteś bez pracy, przyjdź do nas i nauka się fachu który nie pozwala Wam oglądać się nakoniecie na zwykłą pracę. Nauce się dobrze i dostaniesz fach; zarabiając od 40 do 50 dolarów tygodniowo, po otrzymaniu patentu, który ci absolutnie gwarantujemy.
PAMIĘTAJ!
Nie wydasz pieniądze na naukę, przyjdź i zasięgnij informacji od polskiego instruktora, w międzyczasie oglądając nasze najnowsze automobile, przekonaj się, jak uczymy, naszych uczniów.
146 West 56th Street
NEW YORK CITY

ARENA AUTO SCHOOL
BEZ POSADY!
Uczniowie nasi dziś pracują i są szczęśliwi, gdyż nauczyli się fachu i zarabiają dziś od 20 do 50 dolarów tygodniowo.
SZKOŁA NASZA
posiada 5 systemów automobilów ostatnich modeli z 1921 r., na których uczymy po polsku kierowania jazdy i mechaniki. Kurs trwa do 4-ech tygodni.
Dostarczamy posady. Uczcie się fachu, który popłaca. Dla pracujących szkoła otwarta w niedzielę.
Pisz po katalog darmo dziś
ARENA AUTO SCHOOL
151 Wet 24th St., New York

National Auto School
220 EAST 14th STREET
Blisko Trzeciej Avenue
Dajemy najlepsze kursa we własnym języku, jedne naprawy i jazdy na automobilach ostatniej konstrukcji. Gwarantujemy otrzymanie pozwolenia.
Klasy otwarte dziennie i wieczorem.
KOMPLETNY KURS $25.00

Wyśmienity Rodzynkowy Chleb
Zatelefonujcie do Waszego grosernika lub do najbliższej piekarni po bochenek prawdziwego, pełen owocowych rodzynków chleba. Piekarze pieką teraz wszędzie ten, który Wy lubicie.
Dostatecznie napełniony przesiadkim owocowym mięsem — co najmniej osiem apetycznych rodzynków do kawałka.
Spróbujcie go. Zobaczcie jaki dobry.
Pierwszorzędni piekarze robią go z
Sun-Maid RODZYNKI
oczyszczone z ziarnek
najlepsze rodzynki do chleba, i do każdego domowego gotowania.
Czy mieliście dziś swoje żelazo?

I TO DOWÓD

W „Przewodniku Katolickim" w New Britain „dowodzi" pewien korespondent z New Haven, że jemu klepki brak. Twierdzi bowiem „stary parafjanin", że czerwoni są „największymi złodziejami", ponieważ 1) księża rzymscy zaprzepaścili w New Haven około 500,000 dolarów polskiego majątku w ręce obcych, a 2) lud polski w New Haven spłacił niewiadomą sumę na nieszczęśliwe spekulacje byznesowe.

Słuchaj stary ględziarzu z New Haven, czy tobie rozum zdziecinniał na stare lata? Cóż czerwoni mogą za to, że Rzym panuje nad Polską, albo czy ich to wina, że byznesa nie idą dobrze i że ciężke czasy? Widocznie ty już nie dowidzisz co czerwone, co amaranowo-białe i co zielone.

Gdyśmy przybyli tu do Ameryki i nie wiedzieli jak sobie radzić, wtedy musieliśmy zrobić głupstwo niejedno. Ne dziwić się, że tyle polskiej pracy, zarobku i dorobku poszło w ręce obcych wyzyskiwaczy.

Teraz znowu w New Haven mamy budować szkołę i będzie to kosztować „coś przeszło $200,000". Co to dowodzi? To dowodzi, że znowu będzie — „my mieli". Jak tylko my coś budujemy, lub kupimy od razu „my mieli" — a oni mają," od nas dolary poszły do nich przyszły.

Właśnie dlatego, że u nas majątek ne zostaje w rodzinie, nasz majątek maleje a „ich" majątek się powiększa. Dlatego my polacy, choć stanowimy trzecią część ludności katolickiej w tym kraju — tutaj mamy tylko jednego biskupa sufragana gdzieś na wygnanowie, a drugi w Scranton przez ajryszów został ogłoszonym jako nieważny.

Niemcy zaś mają w tym kraju 14 biskupow, a ajryskich biskupów, to nawet „stary paraljanin" nie zliczyłby, choćby sobie, żonie i dzieciom buty ściągnął i policzył wszystkie palce w całej rodzinie.

Po co to wszystko, na jaki dowód? To na dowód „aby księża rzymscy z Ameryki zaprowadzili w Polsce porządek zamiast Witosa?"

Witos italjanom ani jednego kurnika nie zapisał, a księża rzymscy tu w Ameryce setki miljonów polskiego majątku i duszę polskiego narodu i sławę polskiego imienia oddali wrogom narodu. Niech ich zato anieli świecą. Jeżeli doprawdy księża z Ameryki chcą, aby ich dopuścić do rządu w sprawach polskich, to niech się naprzód rozumu nauczą od Witosa, by polskie szkoły i kościoły i cmentarze przynajmniej tak bronili, jak prosty chłop swojej stodoły, chaty i swojego zagonu.

Piotr Czerwiński z Białej.

ZE ŚWIATA

Około Allahabad (Indje) w miejscowości Oosjamu zawalił się szyb kopalniany. 16 górników poniosło śmierć, około 80 rannych.

* * *

Z powodu ogromnej burzy, szalejącej na morzu Śródziemnem, kilkanaście okrętów, znajdujących się w porcie Marsylji, zerwało się z kotwicy i poniosło znaczne uszkodzenia.

* * *

Król belgijski powrócił z podróży po Włoszech, którą odbywał incognito.

Z BROOKLYNA

Oddz. I. Zw. Młodz. Pol.
DZISIAJ!
urządza
WIELKI BAL
W DOMU NARODOWYM
261-7 Driggs Ave.
Brooklyn, N. Y.
Początek o 7:30 wiecz.

KONCERT POLSKIEJ SZKOŁY MUZYCZNEJ

Szkoła muzyczna ob. Jana Wapnowskiego i Stan. Roszaka, mieszcząca się pn. 129 Berry ulicy, urządza wspaniały koncert w niedzielę, dnia 19 listopada w sali McCaddin, na Williamsburgu. Program jest bardzo dobrze obmyślony. Prócz występów uczniów, których szkoła liczy z górą 50, popisujących się na skrzypcach i fortepjanie, wystąpią również pierwszorzędne siły artystyczne, znane ogólnie polonji. Ze śpiewem wystąpi znany artysta p. Kallini, oraz pani Laura Wawrzykowska, sopranistka. Krakowiaka, w którym udział weźmie 8 par, odtańczą członkowie Tow. Dram. im. H. Sienkiewicza. Profesor Jan Wapnowski odegra kilka klasycznych utworów na skrzypcach, profesor Roszak zaś na fortepjanie. Koncert polskiej szkoły muzycznej budzi ogólne zainteresowanie w Brooklynie, ponieważ rodzice dziatwy zadowoleni są bardzo z postępów w muzyce poczynionych przez swe pociechy, pod kierownictwem kompetentnych nauczycieli. Po koncercie odbędzie się bal w Sokolni, przy ulicy Grand.

* * *

Tow. Młodzieży Pol. „Wolność" wspólnie z Kółkiem Teatralnym w Greenpoint, urządza w niedzielę, dnia 29 października przedstawienie i bal w Domu Narodowym, przy ulicy Driggs. Odegraną będzie operetka w 4 aktach p. t. „Ciocia z Ameryki".

* * *

Tow. Dramatyczne im. H. Sienkiewicza urządza w sobotę, dnia 11-go listopada wieczór teatralny w Sokolni przy ulicy Grand. Odegraną zostanie sztuka w trzech odsłonach, ze śpiewami p. t. „Strażacy". Role obsadzone zostały pośród 13 członków tego dzielnego kółka. Po przedstawieniu bal.

BACZNOŚĆ! BACZNOŚĆ!

W niedzielę, dnia 29-go października 1922 roku w kościele św. Krzyża, 159 — 15ta ulica, w So. Brooklynie, o godzinie 11ej przed południem, ks. biskup Hodur ze Scranton, Pa. odprawi sumę i wygłosi słowo Boże. Nieszpory i błerzmowanie o godzinie 4ej po południu.

Wieczorek naukowo-artystyczny odbędzie się na sali szkolnej o godzinie 6ej wieczorem. Program będzie bardzo urozmaicony. Utalentowany artysta śpiewak ob. Matuszewski, artysta skrzypek K. Gutowski, pp. Grzybowska, Czechowska, Chojnacka, Sobieska, Orłowska i dzieci szkolne biorą udział.

Wstęp wolny!

W sobotę, dnia 28go października 1922 r. o godzinie 7 i pół wieczorem nieszpory i spowiedź powszechna. Spowiedź uszna dla dzieci rozpocznie się o godzinie 4ej popołudniu.

Do najliczniejszego współudziału zaprasza
Ks. W. Trzepieerczyński,
161—15ta ulica, So. Brooklyn

BAL ZWIĄZKU MŁ. POL.

Zapowiedziany bal i kontest tańców Związku Młodzieży Pol. budzi ogólne zainteresowanie w naszej dzielnicy.

Młodzież obojga płci, przygoto wuje się do licznego uczestnictwa, bądźto, aby wziąć udział w konteście, albo, aby być świadką mi współzawodnictwa naszych najlepszych tancerzy.

Jedna, z ogólnie znanych doskonałych tancerek polskich, zapowiadając swój współudział w konteście, powiedziała: „Tancerzom, nie powinno rozchodzić się o same nagrody, jako takie, bo już samo przyjęcie do ściślejszego kontestu, będzie dla każdego z tańczących zaszczytem, a sama nagroda, choćby to był tylko jeden kwiatek, będzie stanowiła przyjemną pamiątkę zwycięstwa!

Oddział Iszy Zw. Mł. Pol., spodziewa się, że sala Domu Narodowego zgromadzi w sobotę dnia 28go b. m. liczną publiczność, — stara się, aby zabawa zadowoliła wszystkich, a gospodarz Domu Narodowego zapewnia, ze podłoga będzie tak ślizką, że tańczenie będzie prawdziwą przyjemnością.

Stary, czy młody, kto lubi tańczyć, niech spieszy w sobotę dn. 28go b. m. do Domu Narodowego, 261-7 Driggs Ave, na Bal i Kontest I-go Oddz. Związku Mł. Polskiej.

Tow. Polonja, grupa 93 Zjedn. Pol. Nar. urządza w sobotę dnia 28 października doroczny bal w Sokolni przy ulicy Grand.

CIEKAWA REFORMA FINANSOWA BOLSZEWIKÓW

MOSKWA, 26 października. — Aby ustalić kurs rubla bolszewickiego, którego wartość spadła do zera, rząd bolszewicki postanowił odciąć sześć zer od 25,000,000 rubli za jednego dolara i ustanowić kurs 25 rubli za jedne go dolara i ruble te, noszące datę wydania rok 1923 będą musiały mieć stały, ani wyższy ani niższy kurs, jak oznaczył rząd bolszewicki.

KALENDARZYK ZABAW

28 października, Związek Młodzieży polskiej urządza bal połączony z kontestem tańców w Domu Narodowym na Driggs Ave.
29 października w sobotę, Tow. Polonja Gr. 93 Zjedn. Pol. Narod. urządza bal w Sokolni, 199 Grand ulica.
29 października, znany ogólnie zespół śpiewaczy „Lutnia" spodziewa się, że na ich doroczny bal, mający się odbyć w Sokolni, pospieszy obywatelstwo z Williamsburga.
12 listopada, Związek Młodzieży Polskiej wystawia sztukę ludową „Dla Świętej Ziemi" w Domu Nar. Driggs Ave.

Po dobrą fotografję
udajcie się do prawdziwego
ARTYSTY FOTOGRAFA
M. KICZASA
Wykonuje zdjęcia jak najstaranniej i po najniższej cenie.
579 Grand Street
Telefon: 4032 Stagg

Tel.: Greenpoint 5715.
Dr. Ludwik Grycz
126 Eckford St., Brooklyn.
Godziny przyjęć:
1—2 i 6—8 po południu.
W niedzielę 1—3 Ulica.

Telefon 4617 Greenpoint.
DR. JÓZEF CZAMKOWSKI
803 BEDFORD AVE.
blisko North 8-ej ulicy, Brooklyn, N. Y.
Godziny przyjęć:
Od 1 do 2 po południu, od 6 do 8 wieczorem. W niedzielę od 10 do 12 przed południem

Telefon: South 895.
St. M. Lewandowski, M. D.
Specjalista Chirurgii
GODZINY:
9—9 rano,
1—2 po poł.
6—8 wieczór.
767 Fourth Avenue,
blisko 22-ej ulicy,
BROOKLYN, N. Y.

Tel.: 9499 South
DR. A. W. RUSIN
CHOROBY KOBIECE I CHIRURGJA
206—17ta ulica, Brooklyn, N. Y.
Godziny urzędowe:
od 11 do 2 po południu i od 7 do 8 wieczór. W niedzielę tylko na zamówienie.

Tel.: Williamsburgh 4572.
DR. S. REINHARD
CHOROBY OCZU, USZÓW I GARDŁA
Dobrze okulary.
GODZINY PRZYJĘĆ: Rano od 1-ej — od 6—8 po południu. W niedzielę 9—11 rano.
461 BEDFORD AVE.
róg Division ul. Brooklyn, N. Y.
Mówię po polsku.

Telefon: Greenpoint 2279.
Dr. Marion K. Siudziński
GODZINY OFISOWE:
1—3 po poł. i 6—8 wiecz.
Oprócz wieczorów w niedziele.
172 Metropolitan Avenue,
pom. Bedford Ave. i Berry St.
BROOKLYN, N. Y.

Phone Greenpoint 5212.
DR. ANTONI PETRIKO
DENTYSTA - CHIRURG
228 BEDFORD AVENUE
koło Fletta 4th St.
Williamsburgh.

Dr. Franciszek W. Wiński
Dwa biura w Brooklynie
568 Leonard St. 116 Marcy Ave.
blisko Nassau Ave. blisko Berry St.
Godziny:
1—2 po poł. 7—10 w rano
6—8 wieczór 2—3 wieczór
Tel Greenpoint 3733 i Greenpoint 3408.

Tel.: South 8239.
Z. A. Beck, Kontraktor Ciesielski i Budowlany
Ciesielska budynkowa robota i reperacja. Robotę cementowe i murarskie. Zakładam letnie siatki i zimowe okna do domów. Zakładam okna do ganków. — Wszelkiego rodzaju dachy i reperacje tychże.
29½ — 9th Ave. So. Brooklyn, N. Y.

POCZĄTEK NOWEGO SWIATA!

„MILJONY LUDZI Z OBECNIE ŻYJĄCYCH NIE UMRĄ"
— *Sędzia Rutherford*

Życie, doskonałe, nieograniczone; z odrodzoną rasą; na odrestaurowanej ziemi; z udoskonalonym klimatem i pokarmem uwieczniającym — życie; pod Rządem, który zadowoli sprawiedliwe pragnienia każdej żyjącej istoty. I to jest tuż we drzwiach! Zwieszane bramy nowego wieku otwierają się i wielu wejdzie przez nie i nigdy nie umrą.

Stary porządek przemija, a nowy nastaje. Chrystus Jezus obejmuje Sam wielką Jego moc i rozpoczyna Swoje panowanie. Królestwo Niebieskie przybliżyło się.

Nie zezwolisz na jakiekolwiek ewentualności interesu lub przyjemność albo jakiej osobie, któraby cię pozbawiła z pociechy i korzyści ocenionych przez tych, którzy kilkakrotnie badali to serce-pocieszające poselstwo. Pociecha tego przedmiotu jest celem zaznajomienia ludzkości z dyspensacyjną prawdą na czasie.

Uprzejmie prosimy przybyć i wysłuchać.

Mówcę, W. Wnorowskiego, z Detroit, Mich

W NIEDZIELĘ, 29-GO PAŹDZIERNIKA, O GODZ. 2:00 PO POŁUDNIU

w Polskim Domu Narodowym

261-7 Driggs Ave Brooklyn, N. Y

Książka napisana przez Sędziego Rutherford'a, „Miljony z Obecnie Żyjących nie Umrą", traktuje powyższy przedmiot i podaje ten szczegółowo. Podaje setki tekstów Biblijnych na dowód porównując je z dobą dzisiejszych wypadków. 128 stronic, cena 25c. Nadesłij przekaz pocztowy na tę sumę, adresując M. S. B. P. S. lub 18 Concord Street, Brooklyn, New York, U. S. A.

..WSTP WOLNY — Z ramienia Międzynarodowego Stowarzyszenia Badaczy Pisma Świętego, zorganizowanego przez niedawno zmarłego Kasnodzieję Russell'a Sędzia Rutherford, New York City, Bar — Prezes — NIEMA KOLEKTY

UWAGA: Ten sam mówca i tego samego dnia wygłosi mowę rano o godz. 10:00 w New Yorku, w sali Aristocrat, 69 St. Marks Place, 8ma ulica pomiędzy 1 a 3ą Ave. i w Philadelphji, o godz. 7:30 wieczorem, w sali Adelphia, 4321-23 Main St., w przedmieściu Manayunk.

Także ten sam temat powyższej daty zostanie wygłoszony przez innych mówców w następujących miastach: Bayonne, N. J., w Sali Place, 8ma ulica pomiędzy 1 a 2ą Ave. i w Philadelphji, o godz. 7 Coatesville, Pa. o godzinie 2:30 po południu, w sali Smith, na ulicach Strode Ave. i Main. Manville, N. J. o godzinie 3:00 po południu, w sali New Liberty, Weston Park. Newark, N. J. o godzinie 3:00 po południu, w sali p. n. 557-9 Market St., na rogu Van Beesen. New Haven, Conn. o godz. 7:30 wieczorem we Fraternall Hall, niedaleko State ulicy i wylotu Grand Ave. Trenton, N. J. o godz. 3:00 po południu, w Sali Blue Traingle, Girard i N. Clinton ulice. Burlington, N. J. o godzinie 7:00 wieczorem, w sali Grange, Stacy St. Baltimore, Md. o godzinie 2:30 po południu w Teatrze Leader, 248 S. Broadway przy ulicy Gough. Curtis Bay, Md. o godz. 7:00 wieczorem, w Sali Czeskiej przy Curtis ulicy. Perth Amboy, N. J. o godzinie 4.00 po południu w Sali Washington Fayette ulica.

JESIEN
Jest porą roku, w której każdy zaopatruje się w wygodne, trwałe obuwie, mające przetrwać całą zimę.
POTRZEBY WASZE ZASPOKOI W ZUPEŁNOŚCI
POLSKA AKCYJNA SPÓŁKA OBUWIA
„BIAŁEGO ORŁA"
977 MANHATTAN AVE., GREENPOINT

A. CISEK
Kontraktor Elektryczny
568 Manhattan Ave. Brooklyn, N. Y.
Tel.: Greenpoint 6356.

Nowy Świat

Owned and published daily and Sunday by the NOWY ŚWIAT PUBLISHING CO., Inc.

MEMBER A. B. C.

DR. B. KULAKOWSKI ..... President and Editor
W. BLAZEWICZ ..... Managing Editor
M. F. WEGRZYNEK, A. B. ..... General Manager

Dziennik wydawany przez Spółkę Wydawniczą „Nowy Świat", Inc.

Entered at New York, N. Y. Post Office as second class mail matter

NOWY ŚWIAT PUBLISHING CO., Inc.
DR. B. KULAKOWSKI ..... President i Redaktor
W. BLAZEWICZ ..... Redaktor Zarządzający
M. F. WĘGRZYNEK ..... Kierownik

SUBSCRIPTION RATES. (Outside of New York City)
One Year $6.00
Six Months $3.50
Three Months $2.00

NEW YORK CITY
Annually $8.00
Semi-Annually $5.00
Quarterly $3.00

PRENUMERATA NA PROWINCJI:
Rocznie $6.00
Półrocznie $3.50
Kwartalnie $2.00

PRENUMER. W NEW YORKU
Rocznie $8.00
Półrocznie $5.00
Kwartalnie $3.00

MAIN OFFICE:
24 UNION SQUARE, NEW YORK, N. Y.
Telephone: Stuyvesant 5493.

BROOKLYN BRANCH:
556 Manhattan Avenue.

ODEZWA

Zwracamy się dzisiaj do czytelników „Nowego Świata", liczących się już dzisiaj na dziesiątki tysięcy, w sprawie pierwszorzędnej wagi, obchodzącej nietylko całą postępową część wychodźtwa amerykańskiego, lecz dotyczącej także przyszłości demokratyzacji przemysłu w Polsce.

Jest to sprawa Stowarzyszenia Mechaników Polskich w Ameryce.

Myśl twórcza i energja niezłomna A. Gwiazdowskiego stworzyła **jedyne na świecie przedsiębiorstwo wytwórcze, którego udziałowcami byli wyłącznie sami robotnicy fabryczni. Przedsiębiorstwo zakrojone na olbrzymią skalę, o planach szerokich, obejmujących całość procesu wytwórczego i rozdzielczego, od umysłowego przygotowania mas do idei demokratyzacji przemysłu, od wydobywania materjałów surowych, węgla i rudy, do produkcji i operacji bankowych i sprzedaży towarów, wszystko przez własne szkoły, kopalnie fabryki, banki i agencje sprzedawcze. Pierwsza to była próba wyjścia z deptania drobnym kroczkiem na klepisku spożywczych kooperatyw, poza które nie potrafiła wyjrzeć słabiuchnymi oczyma myśl drobiazgu ludzkiego.**

I rzecz charakterystyczna! Przy ogólnej tolerancji dla jawnie oszukańczych przedsiębiorstw, dla pomysłów blagierskich i na piasku opartych, które wychodźtwo kosztowały dziesiątki miljonów, przy bezkarnym grasowaniu różnych Union Liberty, Nowych Warszaw, Ekonomji, Korporacji Finansowych, Żeglug Polskich, Polsko-Amerykańskich i Złączonych, powstała prawdziwa konspiracja przeciw Stowarzyszeniu Mechaników, złączony obóz pstry do niemożliwości żydów z Poręby, bolszewików, nadętych durniów, analfabetów w sprawach kooperatywnych, kamuflażowanych postępowców. Atak rozpoczął człowiek, nad którego upadkiem moralnym boleliśmy wszyscy, Aleksander Dębski, który pismo powstałe dla służby publicznej kosztem wysiłku grupy ludzi dobrej woli, na sklepik zamienił i na nim się zbogacił. Rozpoczął się atak pozornie tylko przeciw osobie twórcy i prezesa Stowarzyszenia Mechaników skierowany, a właściwie **przeciw samemu istnieniu Stowarzyszenia wymierzony. Chcieli zagarnąć w Stowarzyszeniu władzę ci, którzy nigdy nic wspólnego z przemysłem nie mieli.**

Rezultatem nagonki było wstrzymanie wpłat na akcje, pozbawienie przedsiębiorstw Stowarzyszenia kapitału obrotowego. Czelność pseudozbawców dochodziła, aż do rzucenia hasła: wstrzymać wpłaty, dopóki Gwiazdowski będzie prezesem! Gwiazdowski prezesem nie jest, a warchoły pieniędzy nie płacą!

Słyszeliśmy z ust posła Moraczewskiego o taktyce przemysłowców polskich, którzy zwalczając etatyzm, jednocześnie własnych kapitałów nie ryzykują, i za pożyczony od Rządu Polskiego w postaci zaliczek kapitał bogacą się nad wszelką miarę. Drażniła ich myśl, że **prawdziwy, gotówkowy kapitał robotników polskich z Ameryki stwarza niezależny, wielki przemysł demokratyczny. Postanowiono więc zgubić ruch cały, doprowadzić do kryzysu w Stowarzyszeniu, aby klasę robotniczą od dalszych w tym kierunku zamierzeń odstraszyć. Postanowiono wykupić po kryzysie kopalnie, fabryki i urządzenia Mechaników.**

Od poniedziałku rozpoczęcie objazd swój po Stanach Zjednoczonych plenipotent Stowarzyszenia ob. Rayzacher.

Potrzeba pieniędzy na kapitał obrotowy dla wielkich, prawdziwych przedsiębiorstw Stowarzyszenia w Polsce.

PIENIĄDZE TE ZNALEŹĆ SIĘ MUSZĄ.

Nie możemy dopuścić, aby wielki majątek rozdrapany został. To nie Union Liberty, które zjadło bez reszty, cztery miljony dolarów. To nie Ekonomja, w której ekonomje robotników przeszły do nieekonomicznych kieszeni agentów, to nie „Nowa Warszawa", po której zostały fotografje nieistniejących wagonów na nieistniejącej kolei. To są kopalnie, folwarki, fabryki, domy.

Niechaj ci, co wraz z „Nowym Światem" sprzeciwiali się głupiej idei „Trustu", niechaj ci, co razem z nami protestowali przeciw opartej na osobistych zawiściach i nienawiściach polityce destruktorów Stowarzyszenia, niechaj wszyscy, którym jest droga myśl demokratyzacji przemysłu, pomogą plenipotentowi w zbieraniu potrzebnego funduszu.

Nie idźcie w ślady ludzi małych i złych, którzy wywołali wstrzymanie wpłat na akcje swą bezmyślną polityką. Na załatwiajcie kosztem bytu Stowarzyszenia Waszych, może słusznych, rachunków z plenipotentami.

Na krytykę i karę będzie czas na zjeździe, w styczniu. Ozdrowim wtedy atmosferę. Możecie na naszą pomoc rachować.

Aly dzisiaj musicie rozbić plany wrogów myśli wielkiej. Musicie zebrać kapitał obrotowy. Musicie pomóc rozwinąć wielki demokratyczny przemysł w Polsce.

Bądźcie prawdziwą Kadrową Kompanją.

REDAKCJA „NOWEGO ŚWIATA".

Z CHWILI

AMERYKAŃSKI CZERWONY KRZYŻ

Jak lat poprzednich i w tym roku od dnia 11 do 30 listopada, Amerykański Czerwony Krzyż, urządza połów na członków do organizacji. Wiemy wszyscy o działalności tej olbrzymiej humanitarnej instytucji, która nie tylko na terenie Ameryki, lecz na wszystkich cywilizowanych, a szczególniej w Europie, odznaczyła się niesieniem wydatnej pomocy cierpiącym i biednym.

Wiemy, co Amerykański Czerwony Krzyż zrobił dla Polski. Obecnie, chociaż oficjalnie wszystkie agendy tej instytucji zostały w Polsce zwinięte, jednak A. C. K. w budzecie swoim na rok przyszły, ma między innemi państwami i Polskę.

Budżet lokalny organizacji wynosi do 1-go lipca 1923 roku, $6,335,795.39, z czego połowa przeznaczona jest na pomoc dla kalek wojennych i ich rodzin.

Na europejską działalność, potrzebna jest suma $3,404,077.08, z czego około 650 tysięcy na stacje zdrowia dla dzieci w Polsce, Austrji, Albanji, Węgrzech, Francji i innych krajach.

Amerykański Czerwony Krzyż apeluje do wszystkich narodowości w Stanach Zjednoczonych, ażeby udział w kampanji wzięły, dostarczając jak najwięcej członków do organizacji.

Wychodźtwo, jak w latach ubiegłych, tak i tego roku niezawodnie apelu Amerykańskiego Czerwonego Krzyża nie pozostawi bez echa.

Komitety Pomocy dla Polskiego Czerwonego Krzyża, w New Yorku i gdziekolwiek się znajdują, powinny czas od 11 do 30 listopada poświęcić wyłącznie na werbowanie członków do bratniej organizacji humanitarnej, Amerykańskiego Czerwonego Krzyża.

* * *

„ROZBROJENIE"

Zbliża się rocznica słynnej konferencji w Waszyngtonie, która się nazywała rozbrojeniową. — Piękne rokowała nadzieje, oczywiście dla tych, którzy lubią żyć złudzeniami i głowy w piasku jak strusie chować. Ale ci, którzy trzeźwo na rzeczy patrzeć lubią, wątpili wówczas, gdy piękne mowy wygłaszano w stolicy Stanów Zjednoczonych, — a dzisiaj, po roku, mają wątpień swych potwierdzenie.

Umowa waszyngtońska zastrzegająca ograniczenie budowy wielkich okrętów bojowych, do dnia dzisiejszego nie jest ratyfikowana przez interesowane mocarstwa, oprócz Ameryki. Naprzykład Japonja. — Rząd japoński „ograniczenie zbrojeń" zrozumiał w ten sposób, że nie niszcząc żadnego z pancerników nowoczesnych, wykreśli ze służby czynnej stare graty, nadające się do muzeum, a nie do wojny. Dwa wielkie pancerniki, które Japonja zabowiązała się jako rozpoczęte nie kończyć, zostały przebudowane na podstawy do statków powietrznych. Jeden taki okręcik może wypuścić z pokładu 50 hydroplanów z bombami.

Niezłe rozbrojenie...

Ameryka również przebudowuje dwa kolosalne pancerniki, skazane na zagładę, na okręta lotnicze. Są to olbrzymy po 43,500 tonn, a każdy z nich około 100 hydroplanów z bombami może wypuścić na nieprzyjaciela.

To samo robi, acz wolniej Anglja, podobnie się „rozbraja" i Francja. Jeżeli zaś dodamy do tego, że umowa waszyngtońska nie ogranicza budowy mniejszych krążowników do 10,000 tonn, torpedowców i łodzi podwodnych, to w całej pełni przedstawi się nam kwestja ograniczenia zbrojeń na morzu, tak ładnie napozór rozstrzygnięta na konferencji w Waszyngtonie.

* * *

DETRONIZACJA LUDENDORFFA

Chociaż szef głównego sztabu armji niemieckich w wielkiej wojnie generał Ludendorff uważa siebie za bohatera i wodza u monarchistów, zapowiadających odwet aljantom, prof. Delbruck, wybitny historyk niemiecki stanowczo temu zaprzecza. Według prof. Delbruecka, Ludendorf właściwie przegrał wojnę, bo nie jest strategikiem, a fuszerem.

Błędnem jest przekonanie, że Ludendorff ma poważniejsze wpływy w Niemczech i że groźby jego w stosunku do Aljantów nie należy brać na serjo.

Bóstwo na glinianych nogach

FRASZKI CODZIENNE

(Odezwa biskupa Rhodego. — Dobry żart, choć prawdziwy. Sprostowanie kłamstwa. — Poezje częstochowsko - amerykańskie).

Biskup Paweł Rhode wydał do księży rzymsko - polskich odezwę w sprawie wyborów w Polsce. Przyznajemy, że z ciekawością wzięliśmy do ręki tę odezwę, pragnąc dowiedzieć się, w jaki sposób mogą księża amerykańscy wpłynąć na wybory w Polsce, ale ciekawości nie udało nam się zaspokoić. Znaleźliśmy tylko parę westchnień pobożnych i przeciętnych komunałów, jak np. taki:

„Z modlitwą na ustach łączyliśmy pracę ofiarną i tak uprociliśmy **u Boga wolność dla Ojczyzny.** Rzecz, uważana powszechnie za niemożliwą, stała się faktem dokonanym. Polska powstała!"

* * *

Po kilku jeszcze komplementach w stronę Pana Boga za to, że nam dał Polskę w zamian za modlitwy księży i biskupów, p. Rhodę pisze tak do swych konfratrów:

„Przedewszystkiem zaś zwróćmy się w kornej modlitwie do Pana Zastępów, i za przyczyną Najśw. Panny Częstochowskiej błagajmy, aby tę nową Polskę, to dzieło rąk swoich, zachować raczył."

I to wszystko, co poleca biskup księżom robić. Poprostu pomiędzy jedną partją pokra, a drugą, odmówić litanję do Matki Boskiej. Nie zaszkodzi to ani nie pomoże.

Inna rzecz, iż proboszczowie nie zadowolnią się modlitwą, ale będą z ambon piorunować na wszystko to, co nie kroczy pod hasłem „Bóg i Ojczyzna", czyli w tłómaczeniu polsko - rzymskiem: „business i plebarja."

* * *

Doskonały żart, a przytem prawdziwy, udał się „Musze" warszawskiej:

„Powiedzmi, Michał jaka jest różnica pomiędzy Rzeczpospolitą państwem polskiem, a „Rzeczpospolitą", organem p. Paderewskiego?"

„Hm... Matematycznie rzecz określając, 61 procent."

„Jak to rozumiesz?"

„Tak, że w Rzeczypospolitej, państwie, żyjąc się 14 procent obywateli żydów, a w „Rzeczpospolitej", organie p. Paderewskiego, zatrudnia się 75 procent żydów współpracowników...."

* * *

Warto zapamiętać ten dowcip i powtórzyć go tym, którzy wciąż widzą żydów tylko po stro nie postępu, a nie chcą ich widzieć tam, gdzie ich jest najwięcej!

* * *

Już oddawna błąkała się po pismach endeckich, krajowych i tutejszych, historyjka, jakoby Naczelnik Piłsudski, w czasie gdy był jeszcze Komendantem Legjonów zwierzył się przed znanym pisarzem Żeromskim, że wcale nie pragnie połączenia Wielkopolski z resztą kraju. — Naturalnie było to łgarstwo, powtarzane parokrotnie przez organ pana Paderewskiego „Rzeczpospolitą".

Ostatnio Żeromski, który do polityki wcale się nie miesza, dowiedziawszy się o tej historyjce, napisał do „Rzeczypospolitej" list, w którym zaprzeczył, jakoby kiedykolwiek Piłsudski mówił do niego o Wielkopolsce.

W ten sposób organ pana Paderewskiego musiał odszczekać łgarstwo, z palca wyssane.

Naturalnie tutejsze pisma klerykalno - wydziałowe nie pójdą śladem pisma warszawskiego i dalej będą kolportować łajdacką plotkę.

* * *

Często można spotkać ludzi, zwłaszcza z Polski świeżo przybyłych, którzy żalą się, iż na wychodźtwie za mało jest kultury duchowej.

Tym wszystkim należałoby po kazać conajmniej tuzin poematów, rymujących na wzór częstochowski, z mniejszym lub większym odcieniem dziadowskiego zacięcia.

W Chicago płodzi wiersze Nuchym Korngold-Złotnicki (Oj dana, oj dana!) w Shenandoah siedzi wielebny arcypoeta „krwi i pożogi w belwederskich kruczach jaźni zaprzanej żydowskich skier jasnogórskiej trwogi prabytu i otchłani piekielnianych wnętrzy", po różnych pismach grasuje około pół tuzina rymarzy rozmaitego kalibru, a w Cleveland ujada Surdel-Ajotes rymem niezwykle szczekotliwym, a przytem beznadziejnie głupkowatym.

* * *

Ten ci Ajotes zaprzestał przez jeden dzień wypisywania oszczerstw na Piłsudskiego i Moraczewskiego, a za to napisał wiersz w obronie własnej. Kończy się on tak:

„Oszczerstwy różne chcecie w Ajotesa Godzić za płotu. Wy tchórze, do biesa. Otwarcie stańcie, wymieńcie nazwisko.

Nie ujadać wam z zapłotu, jako stare psisko

Wy z Gdowa, potomkowie Szeli,
Coście po nim Kainów znamię na się wzięli.

Pamiętajcie nieprawnościom waszym
już idzie kres,
Niedługo wam de profundis zaśpiewa
Ajotes."

* * *

I czemże wobec tak wzniosłych rymów jest nasza cała poezja w starym kraju? I pomyśleć, że taki Ajotes (po persku cymbał), marnuje swój talent w jakiejś „Polonji" zamiast siedzieć na parnasie warszawskim i dzierżeć berło stołecznej poezji. Dla dobra Polski powinien ten poeta (po kaszubsku łgorz), — przenieść się do kraju, za drogo bowiem będzie sprowadzać jego ciało do grobu zasłużonych na Skałce w Krakowie, a o szybką śmierć przy szkodliwych skutkach munszajnu nie trudno.

Z POLSKI

Siedlecka rada miejska postanowiła połączyć podatek szkolny ze szpitalnym, nazywając go podatkiem szkolno-szpitalnym.

Wobec tego podatek ten będzie wynosił: 1) dla pierwszej klasy — 15 tys. mk., 2) dla Ilej klasy — 10 tys. mk., 3) Ilej klasy — 2 tys. marek płoskich.

* * *

Wojewoda kielecki wydał zarządzenie, według którego w osadzie Bogorji (gm. Wiśniowa, pow sandomierski) będą się odbywały doroczne jarmarki we środy po niedzieli przewodniej, po Zesłaniu Apostołów, po św. Dominiku, po św. Łukaszu i po św. Łucji.

Przedmiotem jarmarków będzie inwentarz żywy — wyroby rękodzielnicze, manufaktura oraz wszelkie artykuły żywnościowe i paszn.

* * *

Z rozporządzenia władz pocztowo telegraficznych została uruchomiona agencja pocztowa w Krzywaczce (powiat Warowice), o pełnym zakresie działania, mająca połączenie pocztowe z ambulansem pocztowym Zakopane—Kraków.

Do miejscowego okręgu doręczeń agencji należy gmina Krzywaczka.

* * *

W m. Dąbrowicy (pow. sarneński) powstała ochotnicza straż ogniowa. Statut straży został zalegalizowany przez wojewodę poleskiego.

* * *

Inspektorat poczt i telegrafów w Katowicach stwierdził, że w wielu wypadkach listy przesyłkowe do paczek bądź wcale nie są nadsyłane do urzędów oddawczych, bądź też przychodzą z opóźnieniem, co nader utrudnia manipulację z paczkami.

Nieprawidłowości tego rodzaju w urzędach Górnego Śląska poprzednio się nie zdarzały.

Wobec tego władze pocztowo-telegraficzne wydały — jak się dowiadujemy — zarządzenie, aby u rządy pocztowe ściśle przestrzegały przepisy w sprawie przesyłania listów przesyłkowych.

* * *

W Popowie (powiat częstochowski) powstało towarzystwo straży ogniowej ochotniczej. Statut straży został zalegalizowany przez wojewodę kieleckiego.

* * *

W Niwce (pow. będziński) powstało „Stowarzyszenie polskiej młodzieży."

* * *

W Dąbrowie Górniczej powstało towarzystwo muzyczne.

* * *

W Częstochowie powstało „Koło kobiet żydowskich „Ezra."

* * *

W Klimontowie (pow. sandomierski) powstało Towarzystwo straży ogniowej ochotniczej.

JEŻELI

Zamierzacie wysłać pieniądze na gwiazdkę swoim krewnym lub znajomym i chcecie, ażeby takowe otrzymali jak najprędzej wyślijcie za pośrednictwem naszej agencji, a otrzymacie najlepszy kurs. Wyrabiamy pełnomocnictwa, kontrakty kupna i sprzedaży, a także affidavity na sprowadzenie krewnych z Polski

AGENCJA BELWEDER, INC.
359—2nd Ave., pom. 20 i 21 ulicą, New York, N. Y.
TELEFON GRAMERCY 2831

Biuro roztwarte każdego dnia od 9ej rano do 8ej wieczorem, a w niedzielę od 10ej rano do 2ej po południu

Odpowiedzi Redakcji

Czytelnikowi A. S. z Elizabethport, N. J. — Polska jest państwem, w którem znajduje się znaczna większość katolików. Całkiem więc jest zrozumiałem, że Naczelnik Państwa Piłsudski, oficjalnie musi brać udział w przeróżnych ceremonjach, w których kler rzymski uczestniczy.

Głową państwa, czy to w Polsce, czy gdzieindziej, nie może zajmować stanowiska partyjnego, tymbardziej gdy tak jak u nas w kraju mamy 22 partje polityczne i kilkanaście religji.

Nacz. Państwa reprezentuje nie niektóre tylko, a wszystkie grupy i żywioły i dlatego właśnie jednakowym być musi dla katolików, czy protestantów, o ile ci są obywatelami kraju. Wiadomo zresztą, jak kler rzymski zwalcza Piłsudskiego, uważając Naczelnika i zupełnie słusznie za bojownika i wodza prawdziwej demokracji, to znaczy przyjaciela sprawy ludowej.

Twierdzenie więc, że Piłsudski „kuma" się z klerem, jest absolutnie bezpodstawne i wynika z niezrozumienia funkcji i obowiązków Naczelnika Państwa.

* * *

Czytelnikowi z Turner Falls, Mass. — Firma, o którą sz. ob. pytacie, według naszej opinji nie jest odpowiedzialną. Osoby stojące na jej czele nie mają dobrej reputacji i nie wzbudzają zaufania.

* * *

Czytelnikowi z Filadelfji, Pa. Affidavit będzie dobry na rok następny.

CZY WIECIE O TEM?

DZIESIĘTKI zawodowi łatwiej znajdują pracę aniżeli tudzie jakiegokolwiek innego fachu.
DZIESIĘTKI zawodowi są potrzebni w każdem mieście i wszystkich przedsiębiorstwach.
DZIESIĘTKI zawodowi nie zna ja nigdy bezrobocia.
DZIESIĘTKI zawodowi mają lekką pracę i duże zarobki.
DZIESIĘTKI zawodowi mają wszędzie posłuch i poważanie
DZIESIĘTKIEM zawodowym, przyuczyć się może każdy Polak umiejący czytać i pisać po polsku, gdy podejmie w naszej szkole KURS KORESPONDENCYJNY NA DEZYETYWA.

INSTYTUCJA NASZA jest najstarszą i jedyną polską szkołą detektywów, która JUŻ wykształciła mnóstwo uczni w całej Ameryce na zawodowych detektywów

KURS NASZ pobierają również ludzie zamiatkarli w Polsce, co daje najlepszą GWARANCJĘ naszej szkoły

Szkoła nasza jest Linceojonowana przez Stanowy Uniwersytet Nowego Yorku!

Po warunki pisacie do:
FIRST POLISH AMERICAN DETECTIVE SCHOOL
157 W 42 St. New York City. Room 435

POLSCY

Wynalazcy, wysyłajcie szkice i modele swych wynalazków do nas dla BEZPŁATNEGO egzaminowania. Powierzone nam sprawy są prowadzone przez doświadczonych i odpowiedzialnych Registrowanych Adwokatów Patentowych skutecznie i z gwarancją zadowolenia. Nasza nowa ilustrowana książka PATENTOWA wysyłamy DARMO. Pisz do nas dziś do:
MANUFACTURERS PATENT CO,
520 Fifth Ave., New York

PATENT

może każdy uzyskać na nowy wynalazek lub też ulepszenie. Jak wynalazek patentować, jak PATENT SPRZEDAĆ oraz wiele cennych informacji wynalazkowych i patentowych dowiecie się z mej POLSKIEJ KSIĄŻKI WYNALAZKOWEJ którą możecie darmo otrzymać.

MARCIN LABINER
Adwokat Patentowy;
3 Park Row (M. S.) New York

BACZNOŚĆ RODACY!

Posiadamy stale na składzie wielki wybór wszelkiego rodzaju instrumentów muzycznych, które sami wyrabiamy i sprowadzamy ze starego kraju po najniższej cenie. Skrzypce dla uczni i dorosłych, struny, smyczki, kalafony, 1 k. 40. Harmonje Wiedeńskie z najlepszemi stalowemi głosami, dwu-rzędowe 8 basy $7.50 i wyżej. — NASZĄ SPECJALNOŚCIĄ NAPRAWIANIE INSTRUMENTÓW MUZYCZNYCH. — SPRZEDAŻ HURTOWNA I DETALICZNA

SZCZEPAN MIKOŁAJEK, Właściciel
335 E. 74-ta ul. (pom. 1-szą a 2-gą Ave) N. Y. C.

Rzeźba Naczelnika Państwa Polskiego Józefa Piłsudskiego

BACZNOŚĆ RODACY!

Kombinacyjny ten twór, sagar-popiersie Naczelnika Państwa Polskiego Józefa Piłsudskiego powinien znajdować się w każdym polskim domu, albowiem dzieło to pod względem artystycznym jak również patrjotycznym ze wszech miar zasługuje na poparcie. Rzeźba wysoko artystyczna w ślicznych kolorach wykończona tworzy prawdziwą ozdobę nawet w najbogatszym domu. Rozmiar jego jest 12 cali przez 8, znaczy iż dość imponująco na przedstawia. Zegar ras na 48 godzin nakręcany, werk zrobiony z silnej niemieckiej stali, otoczony jest w silne posłacane w formie pierścienia ramki. Dzięki tej trzyma bardzo punktualnie i 10 lat gwarantowany. Cena naszego zegara jest $3.50, zaś rzeźba Naczelnika przeciwia wiele wartość najmniej $10.00; lecz ażeby dać możność i najuboższemu polskiej familji ten twór piękności nabyć, my koszty za cały ten twór $6.00 tylko — Potrzebujemy 200 agentów natychmiast. Do ordaru prosimy załączyć $1.00 zadatku, resztę płaci się jak przyszła do ręczy. Piszcie zaraz na adres:

Majestic Trading Co.
728 N. Robey St. Chicago, Ill.
Dep. F. 10.

"Spójrz jak prędko przestało ono płakać. Dałam mu tylko dozę lekarstwa

Marka BAMBINO Handlowa
Zareg. w U. S. Pat. Off.

I jak widać usunęło jego niepokój natychmiast."

Tak! matki, Bambino okazało cudowne rezultaty w usunięciu kolek, kurczy i zatwardzenia. Jest najlepszym przyjacielem dziecka!

Dzieci lubiją to!

Proszą o więcej!

35c. w aptekach lub 40c. pocztą wprost z laboratoryum.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

TRANSPORT

Niniejszem mam zaszczyt zawiadomić Szanowną Publiczność, iż w tych dniach otrzymałem wielki transport, najnowszego fasonu mebli, oraz dywanów i karpetów, które sprzedaję po cenach *niebywale niskich.* Dziękuję za dotychczasowe, łaskawe poparcie, polecam się łaskawym względom

A. STEC
Jedyny Polski Skład Mebli
135 Ave. A, New York

NAJWIĘKSZY SKŁAD PIERZY

L. Chudzik i S. Gałka
144 PASSAIC ST., PASSAIC, N. J.

Posiadamy w naszym składzie pierze własnego wyrobu. Pierze na pół z puchem 75 funt. Najlepszego gatunku $1.25 za funt. Puch czysty biały $1.75 za funt. Puch czysty gęsi $2.50. — Sprzedajemy rozmaite wsypy i perkale. Na żądanie wysyłamy próbki po całej Ameryce, zamówienia wysyłamy Expresem. — Piszcie do firmy Polskiej, będziecie uczciwie obsłuteni.

„VERTE"

(Ciąg dalszy)

— Jutro lazur morza powróci znowu, bo do swego zasadniczego wyrazu wszystko wrócić musi, wszystko wyjawić musi na końcu swoje credo istotne, jak morze swój lazur — rozmyśla Elża.

Stoi na pokładzie, wpatrzona w mroczną, ruchomą roztocz wód. W pewnej chwili słyszy gong, więc schodzi na obiad, jak lunatyczka, widzi przy sobie jakieś obce osoby, niby przez sen rozróżnia rozmowy, toczące się głównie o wojnie. Elża czuje się tu źle w tym rzęsistym blasku elektrycznym, w tym tłumie cudzym, dławi ją nad wyraz przykre uczucie osamotnienia wśród ludzi, więc też z radością wybiega później na pokład pomimo nocy i chłodu. Zbliżył się do samotnie stojącej kapitan statku, francuz i widząc, że jest pochłonięta morzem, objaśnia ją grzecznie, gdzie się obecnie znajdują. Zaciekawia Elżę tajemnicza wzmianka o jakimś cudzie, który ma ją wkrótce oglądać ci, co śpią na statku. Elża donytuje się o czem mowa, ale dowcipny francuz zaprzecza głową i rozłożoną dłonią koło swego nosa.

— Pani zobaczy sama, pani zobaczy.

Poczem odchodzi dalej, zapala cygaro, i oparty o burtę milczy.

— Czuwa, czy także marzy — zastanawia się Elża, rada, że sobie poszedł.

Noc zapadła ciężka i aksamitna oponą pokryła szumiące fale. Morze wznosiło się lekko, żłobiąc na swej powierzchni niewielkie rozpadliny i wzgórza. Często ostry grzebień piany zabulgotał głośniej, oznaczając się jaśniejszą plamką. Cisza była głęboka, tylko otchłanie wód jęknęły czasem, niby westchnieniem, jakiś szloch doleciał z głębin, lub nagle głośniej zagadały fale i znowu milkły. „Isle en mer" pracuje śrubą bez przerwy, odgłos jej trybów zlewa się tak z ciszą i pogwarem morza, że tworzy jednolitą nocną melodję wód. Przerywają niekiedy ciszę monotonne nawoływania majtków, zresztą parowiec milczy uśpiony, głuchy. Kapitan snuje się po pokładzie, zagląda do busoli, do budki strażniczej, Elża widzi w świetle zielonej nocnej latarki jego dobroduszną twarz z czarnemi wąsami, które rusza zawadjacko, jak chrabąszcz. Jego siwe małe oczki przenikają ciemność nocy, wpijają w mroczną toń, jakby czegoś wypatrywały. Gorska, pogrążona w swojej zadumie, uczuwa dotkliwy chłód, zatula się mocniej w sukienny płaszcz, ale zimno liże ją po plecach, dreszcz nią wstrząsnął raz i drugi. Postanowiła pójść po pled do swej kabiny. Gdy skierowała się w stronę schodów, kapitan zastąpił jej drogę.

— Pani idzie spać...

— Nie, ale mi zimno — odrzekła zdziwiona.

— Teraz proszę nie odchodzić, wytrwała pani tyle czasu, trzeba już doczekać.

— Czego panie?...

— Zaraz, zaraz. O, o, widzi pani, jak tam na krańcu horyzontu leciutko różowieje fala? Morze się podnosi wyżej, bałwany są wynioślejsze i dlatego jeszcze, jeszcze... ale już za chwilę.

Elża utkwiła wzrok w punkcie, gdzie istotnie na tle niezgłębionej czarności nieba i morza, zlanych z sobą, przesiąkał brzask jakiś wiśniowy a subtelny niby opar.

— Czy to świt? — spytała.

— Ale gdzież tam, do świtu daleko, słońce wschodzi zupełnie inaczej.

— Zatem to wschód księżyca?...

— I to nie.

Nagle potężny zwał wód podniósł statek wysoko w górę.

Elża wydała okrzyk zdumienia.

— Te voila! — zawołał kapitan.

Daleko w głębi czeluści zlanego z sobą horyzontu wykwitał wprost z morza strzelisty słup morelowo-złoty i tkwił nieruchomo jak lej, rozszerzony u szczytu, z którego wytryskała sypka zawieja iskier w piuropuszu siwo-różowego dymu.

— Wulkan! — zawołała Elża.

— Stromboli, zbliżamy się do wysp Liparyjskich — odrzekł kapitan.

— Cóż za cud!...

Pochylona naprzód, patrzała na zjawisko oczarowana. Nikt chwilami z oczu główny stos wybuchu, tylko łuna zostawała na falach wiśniowo-pomarańczowa. Ale gdy statek z rozpadlin, utworzonych przez bałwany, wznosił się znowu na pieniste wyżyny grzyw, wówóczas wyrastał w całej pełni jaskrawy snop i odrzynał się wybitnie na tle nocnych kirów.

Były momenty, że słup zdawał się zbliżać do statku, podpływał, jakby sunąc po bałwanach i znowu się oddalał. Igrały na fali tysiączne iskierki, jakby rój barwnych czerwonych i złocistych komarów sypał się gęsto, obsadał szczyty bałwanów, na ich białych fryzach świecił różowo. Cisza trwała niezmącona, tylko morze gadało głośniej i piętrzyło się w coraz wyższe góry. Kapitan mówił cicho:

— Zaczyna się chwiejba, morze kołysze, niech już pani zejdzie do kajuty. Istotnie trochę zimno.

— Nie, za nic nie pójdę, widok jest zbyt piękny, coś podobnego raz się w życiu widzi — mówi Elża z zapałem i dziękuje kapitanowi, że ją zatrzymał. A on się śmieje.

— Poznałem w pani romantyczkę. Pani ma łacińską duszę, wrażliwą na piękno, tak odgadłem. Inne lady i signory zaczynają podróż najpierw od toalety, potem szukają towarzystwa, nie bądźmy skromnymi, naszego, męskiego, siedzą w salonie, flirtują. Pani od czasu wejścia na statek widzi tylko morze, pani była na obiedzie nieprzebrana; krytykowano panią, ale pani te go nie słyszała. Pani była cała pochłonięta widokami brzegów Neapolu i jakąś własną myślą, pani ma w sobie smutek wyraźny. Pardon nie chcę być niedyskretnym, ale to dlatego postanowiłem pokazać pani Stromboli. Ja go widuję często i nigdy nie zaniecham, by go widzieć, bo i ja jestem romantykiem. Kocham piękne zjawiska natury i kocham morze, ono jest zawsze nowe i zawsze inne, chociaż niby takie same.

— Słup ognisty zbliża się ku nam, naj wyraźniej idzie po fali. Ach, jakie to urocze zjawisko. Cóż za przepych — unosiła się Elża.

— Kapitan kiwał głową.

— Złudzenie optyczne, tak jak zawsze, gdy noc jest ciemna.

— Czy częste i długie są takie wybuchy?

— To nie wybuch, pani, to zwykły, silniejszy oddech Stromboli, ten wulkan żyje, ale jest nieszkodliwy. Takie same objawy u Wezuwjusza już są groźne, a Stromboli to przyjaciel marynarzy, oświeca nam często morze i daje świetne widowisko.

Kapitan z trudem nakłonił Elżę, aby poszła spać, gdyż wulkan nie gaśnie czasem do świtu, a jest zimno, i chwiejba statku coraz większa. Gdy Elża pytała, czy się nie zanosi na burzę, kapitan odrzekł wesoło:

— Eee, nie, morze trochę huśta, więcej niż zwykle, ale nad ranem pewno bałwany zasną. Płyniemy do Kalkuty proszę pani, wobec przeto morza Czerwonego i oceanu Indyjskiego przed nami, cóż dla nas znaczą takie fale?... kołysanka nic więcej.

Elża zaszła do kabiny z lekkim dreszczem pewnego lęku.

Morze Czerwone, Ocean Indyjski, takie przestrzenie... ale tam za tą potęgą mórz... On... Artur...

Nowa otucha wstąpiła do duszy młodej kobiety. Usypiała z obrazem Artura w mózgu, przepełnionym wizjami podróż. Czasem zgrzytnęła myśl smutna.

— A w Warowni noc, cisza, tylko szumi bór z oddali i pojękują wiązy. A Tomek...

— Biedny, biedny Tomek.

— Tak, tak, tak, tak, tak, — jednostajnie, mechanicznie mówi maszyna parowca i pcha statek w odmęty, w odmęty. Morze szumi tak, jak czasem szumiał Bór z oddali.

Smutek i niepokój Elży powiększał się. Budziły się w niej obawy, że nie zastanie już Artura w Indjach. Może wyleczony wyjechał do Anglji, a może już... Na tę myśl przepaść otwierała się przed nią. Czuła również, że jeśli on zdrów, to pomimo szczęścia z tego powodu szukać go w jego ojczyźnie ona nie odważy się. Do jego matki nie pojechałaby za nic, znała siebie i swoją ambicję, więc wracać do kraju i oczekiwać, aż się on do niej ponownie odezwie? Więc tak niech się dzieje wszystko, byle on był zdrów. Co się z nią stanie, to mniejsza, byle on żył, bo jeśli...

(Ciąg dalszy nastąpi)

SKOROWIDZ INTERESÓW POLSKICH W BROOKLYNIE

O KONSERWACH

Ponieważ warzywa wszelkie i owoce są już z pól i ogrodów zebrane, na czasie przeto uważamy będzie kilka uwag na temat konserw napisać.

Konserwy te są w obecnej chwili świeże, te zaś z gospodyń, które osobiście nie chciały się zająć puszkowaniem owoców i warzyw, zakupują obecnie takowe na zapas, ponieważ te w wielkim będą wzięciu. Publiczność najwięcej konserw zjada w zimie o czem dobrze wiemy. Amerykańskie gosposie jak wyżaj wspomniano, zakupują artykuły te na zapas, co oszczędza im więcej nieraz na czasie i kłopocie, gdy w potrzebie zmuszane są na prędce biegnąć po takowe do sklepu. Tak jak przyzwyczailiśmy się do zakupna węgla na zapas, jak przyzwyczaić się można do zakupna konserw na zapas. Gdy grosernik przekonać zdoła gospodynię, że wyjdzie jej to na korzyść, naówczas dla niego będzie korzyść ta, że gdy w wielu wypadkach sprzedaje tylko jednę puszkę od czasu do czasu, w tym wypadku sprzeda dwanaście.

Również i to, że jedna i ta sama gospodyni zakupuje konserwy nieraz w kilku sklepach, w różnych odstępach czasu, z przyczyny czego traci na zarobku. Uplanować jednak sprzedaż tę należy tak, aby gospodynię zainteresowała. Zrobić przeto komplet przypuśćmy z tuzina puszek. Wybrać 3 puszki dobrego szpinaku, 3 groszku, 3 kukurydzy, 3 pomidorów. Wiele gospodyń niechybnie zainteresuje się tym planem, jeżeli w dodatku rzeczy te dostawione jej będą do mieszkania. Plan podobny przyśpieszy sprzedaż produktów puszkowych, które dzięki ścisłej kontroli rządowej, oraz stosowania nowoczesnych środków w pakowaniu tychże, wychodzą z fabryk świeże, wyborne, smacne i czyste, nie kosztowne.— Aby plan ten przeprowadzić, przygotować się odpowiednio należy.— Trzeba przedewszystkiem okrnem wystawowym zwrócić na tę sprzedaż oko gospodyni. Wstawić w nie trzeba gustownie ułożone konserwy, któreby przemawiały do smaku. Na półkach naszych kupców spoczywały też całe setki owoców konserwowanych, które nieraz trudno sprzedać, ponieważ polskie kobiety przyzwyczajone są kupować owoce świeże — trudno też je sprzedać ze względu na to, że wiele kobiet nie zna wcale smaku niektórych owoców konserwowanych.

O smaku tychże powinien je kupiec zaznajomić. W jednym sklepie amerykańskim, piszący widział na kantorze ważę napełnioną owocem, wypróżnionym z puszki grzeczny zaś subjekt podawał gospodyniom łyżeczkę pa pierową, którą kosztowały one pyszny owoc. Wierzcie panowie kupcy, że sprzedaże były częste. Czyż tak strasznie trudno naśladować tego kupca? Wartoby popróbować!

* * *

Pan Wrigley — znany fabrykant gumy do żucia, która to gu ma uczyniła amerykańską „mis' sławną, a który wydaje rocznie 4 miljony dolarów na ogłoszenia, ma o ogłoszeniach sąd taki.

Najlepszy czas ogłaszać się jest teraz i zawsze. Powody ogłaszania się i potrzeba, jest ta sama dzisiaj, ta sama była onegdaj i ta sama będzie jutro. — Ludzie mają coraz to inne potrzeby — dzieci rodzą się co minutę, stare rzeczy są wyrzucane na śmietnisko a nowe rzeczy muszą je zastąpić. Rzeczy te muszą być gdzieś zakupione, prawda? Dlaczego nie mają być zakupione w twoim sklepie?

Ogłoszenia są ekonomiczną potrzebą. Oddają one niewypowiedziane usługi fabrykantom, kupcom i publiczności. Kiedyż nasi kupcy polscy przejrzą na oczy?

AKUSZERKI

JADWIGA KOWALSKA
Dyplomowana Akuszerka
158 Wythe Ave. 135 Wythe Ave.

APTEKI

Tel.: Greenpoint 1812.
EDWARD DUBIN
Wypełnian recepty szybko i dokładnie.
116 BERRY STREET

Tel. Greenpoint 4473, 8400, 0216.
Nasze hasło: Najlepsza usługa.
A. TYLEWICZ
Recepty wypełniamy bardzo skrupulatnie, tanio. Na składzie lekarstwa patentowane i konfekcja różnego rodzaju.
1035 Manhattan Ave.
pom. Green i Freeman ulica.

ARCHITEKT

Tel.: Greenpoint 0878.
F. J. Wasilkowski
ARCHITEKT
Wykonuje plany nowych, tokarni, budynków.
Godziny biurowe: Poniedziałek i środa od godziny 6—8:30 wieczór
197 Bedford Ave.

AUTOMOBILE

THE EAGLE AUTO TOP CO.
Manufacturers of High Grade Victoria Tops and Truck Curtains.
KORPANTY i KURPIEWSKI właśc.
158 Roebling Street

GUS. OPIOŁA
Manufacturer of High Grade Automobile Tops, Slip Covers, Extension and Victoria Tops.
Vehicle Trimming and Repairing.
247 North 10th St.

BIURA REALNOŚCIOWE

Telefon: Greenpoint 4548.
Sprzedajemy domy, loty, farmy.
Asekuracje wszelkiego rodzaju. — NOTARJUSZ PUBLICZNY
Sprawy hipoteczne.
Schegaus & Shedlow
170 Grand Street

WŁADYSŁAW WOLAŃSKI
BIURO REALNOŚCIOWE I SZYFKARTY
Zawsze doskonały wybór domów i interesów różnego rodzaju na sprzedaż w Greenpoint, Brooklynie i okolicy.
111 Dupont St., Greenpoint, Bkyn

Tel. 2307 Greenpoint.
EUGENJUSZ E. KOVACH
206 DRIGGS AVENUE
Sprzedaje domy, loty i farmy.
Asekuracje wszelkiego rodzaju.
Notarjusz Publiczny.
Sprawy hipoteczne.

SKŁADY SPOŻYWCZE

MICHAŁ ADAMCZYK
54 Grand Street

Tel.: South 6685.
ANTONI J. DZIWANOWSKI
Pierwszorzędny skład groseryjny.
Wiktuały zamówione telefonicznie, dostawiane do mieszkania bez dopłaty. — Towar świeży — ceny niskie.
718 — 5th Ave.

STANISŁAW GONDEK
100 Berry Street

JAN GORZELANY
154 Noman Ave.

JÓZEF KACZOROWSKI
175 Eagle Street

M. Mietkowski i Ed. Wysocki
252 Wythe Ave.

KAZIMIERZ NOSEK
86 N. 5th Street

JAN PELC
154 Eagle Street

WIKTOR WAWRZYCKI
286 Java Street

WILLIAM HOCIAK
321 Oakland St.

ANTONI LELENTAL
171 Greenpoint Ave.

MARCIN TYBURCZY
59 N. 7th Street.

WINCENTY STACHELSKI
66 N. 6th Street

STAN. GĄSIOROWSKI
154 N. 9th Street

STANISŁAW BAGIŃSKI
192 Driggs Ave.

FR. MALDRZYKOWSKI
173 Meeker Ave.

KONFEKCJE

STEFAN BRZUSTOWICZ
Wyrób czap, papierosów, kaliów i wsiłek. Przybory bilwerskie i dewocjonalne.
656 — 3rd Ave.

TOMASZ DEPTUCH
Pajerosy i cygary, lody, krzyżwy, napoje, zabawki. Wiele innych artykułów.
97 GRAND STREET

J. S. JÓZEFOWICZ
Cukiernia i przybory piśmienne. Papierosy, cygary, tytuń. Przybory do fotografów i reperacje.
730 — 4th AVE.

KWIACIARNIE

Tel.: Greenpoint 4797.
Władysław Bieżyński
Świeże żywe kwiaty na wszelkie okazje. Ślubne bukiety — Wieńce pogrzebowe. Dekoracje pałmowe.
DWA SKLEPY.
986 Manhattan Ave.
155 Metropolitan Ave.

JUBILERZY

RASHKINIS & VOKIETAITIS
Dyamenty, zegarki, różne biżuterje. Reperacja zegarków specjalnością.
141 GRAND STREET

SKLEPY BŁAWATNE

Andrzej Blejwas
Największy sklep w okolicy. Ceny niższe niż gdzieindziej.
Towar wyśmienity.
645 — 3rd Ave.

DRUKARNIE

The Eagle Press
Wykonujemy wszelkie roboty drukarskie. — Programy naszą specjalnością
WŁAD. KOWALSKI,
137 Berry Street
Otwarte wieczorami

MALARZE

Tel.: Greenpoint 2478.
J. TOPOŁEWSKI i SYN
MALARZE i DEKORATORY
187 Eagle Street

HURTOWNIE

TEL. GREENPOINT 6446.
Jedyny hurtowny skład wszelkich patentowanych lekarstw, tytoniów, kawy i herbaty. — Filja lekarstw Jana Nowaka z Chicago. — Katalogi, zapewniam wysyłam po całej Ameryce.
Feliks Rybak
202—204 Green Street

ORKIESTRY

Tel. 2442 Greenpoint.
Jan A. Wapnowski
Stan. T. Roszak
POLSKA SZKOŁA MUZYCZNA.
Skrzypce, Piano — 80 dzieci polskich w szkole. Zapisy kiedykolwiek. Dostarczamy muzykę na wszelkie okazje.
129 South 2-ga ulica.

Tel.: Greenpoint 4852.
JAN MROZ, Kapelmistrz
Dostarczam muzyki na wszelką okazję.
33 OAKLAND STREET

SKŁADY MUZYCZNE

SKŁAD GRAMOFONÓW
najlepszych gatunków. — Wybór najnowszych starokrajskich rekordów. — Artykuły religijne.
JAN PSZCZOŁA
172 Wythe Ave.

Fran. Szwarczewski
Polskie i angielskie rekordy.
Rekordy krajowe.
Gramofony sprzedaję za gotówkę, lub na spłaty tygodniowe.
211 Driggs Ave.

JÓZEF TOMASZEWSKI
Doskonały wybór polskich rekordów, oraz rolek do pianoli. Gramofony różnych typów sprzedaję na małe miesięczne spłaty. Fortepiany
142 Driggs Ave.

— W. WILKANOWSKI
Pierwszorzędny fabrykant skrzypiec ręcznej roboty.
Sprzedaje hurtownie i detalicznie.
— 68 Nassau Ave.

HURTOWNE WYROBY MIĘSNE

Tel. Stagg 3066.
ŁUCJAN HORNOWSKI
Wyrób wędlin i kiełbas rozmaitych gatunków, jak również zawsze świeża „Jersey" wieprzowina.
Sprzedaż hurtowna i detaliczna.
340 Grand Street

KRAKÓW PROVISION CO.
FABRYKA DOBOROWYCH WĘDLIN
728 Driggs Ave.

Tel.: Greenpoint 4846.
MATEUSZ SZCZOTKOWSKI
fabrykant doborowych kiełbas i pasztetów
148-151 North 9th Street

Tel. Greenp. 4622.
A. WÓJCICKI
Zawsze świeży wybór towaru.
Sprzedaż hurtowna i detaliczna.
162 DRIGGS AVE.

SKŁADY ŻELAZNE

X. GŁAZIK
PRZYBORY AUTOMOBILOWE
Najlepsi zaopatrzony sklep żelazny w okolicy
119 BERRY STREET

SKLEPY RZEŹNICZE

J. BOJARSKI
129 Dupont Street

J. W. GAJDEK
Wyroby mięsne wszelkiego rodzaju
100 Berry Street

F. OBSZLEGER
Świeży drób, — Wyrób mięsa.
Wyrób doborowych wędlin.
South 5868. 778 Fourth Ave.

Tel. South 8746.
BOLESŁAW ORŁOWSKI
Mięso, drób, Przyprawy, Zawsze świeże wyroby. Hurtownie i detalicznie.
713 — 3rd AVE.

K. RYNIEWICZ i M. KORPANTY
Wyrób wędlin — wyrób mięsa.
276 Wythe Ave.

Tel. South 8194.
JAN KWIATKOWSKI
Pierwszorzędny skład rzeźniczy.
Wyrób smażonych wędlin różnych gatunków na restauracjaki modł.
805 — 3rd Ave.

ZAKŁADY POGRZEBOWE

Tel.: Jamaica 4787.
Łucja S. Desz
Dyplomowana balsamatorka i szyfrantka.
Urządza pogrzeby od najskromniejszych do najwspanialszych, po cenach umiarkowanych.
298 Sutphin Rd. Jamaica, N. J.

Tel. 0517 Greenpoint
Antoni Kwarciański
11 Newell Street

FABRYKI

Tel. 4691 Greenpoint.
Fabryka Wody Sodowej
Najlepszej jakości. — Sanitarne butelkowanie. — Chłodne napoje różnych smaków.
Usługa szybka. — Ceny niskie.
BRACIA ADAMOWICZ
111 Conselyea ulica.

SKŁADY GALANTERYJNE

STANISŁAW PAUZA
Doborowy wybór artykułów galanteryjnych. — Płaszcze deszczowe gotowe i na zamówienie.
131 Grand Street

KRAWCY

ALEKSANDER CZARNECKI
Europejski krawiec. Ubrania na zamówienie. Modnie szyte. Czyszczenie, farbowanie i reparacja.
143 MEEKER AVE.

Wykonuję ubrania na zamówienia. Reperacja, czyszczenie i farbowanie.
A. MALCZYŃSKI
207 Bedford Ave.

TEOFIL NAZAR
596 Manhattan Ave.
Krawiec męski. — Wykonuje wszelką robotę krawiecką oraz czyszczenie, reperację i przerabianie. Po cenach umiarkowanych. — Swój do swego!

Ku uwadze panów krawców!
Wykonuję kostumerskie spodnie od $2.50 i wyżej. — Robota gwarantowana, usługa na czas.
Szyję też spodnie dla publiczności.
J. OSIKA
181 Maujer Street
pom. Graham i Humboldt

K. Drzazgowski
Szycie ubrań na zamówienie
modą specjalnością. — Najnowszy krój. Czyszczenie, farbowanie, przerabianie i reparacja odzieży. Ceny umiarkowane.
254 Driggs Ave.

F. KWIATKOWSKI
Prowadzi pierwszorzędny krawiecki zakład. Szyje ubrania staranie i tanio. Przyjmuje reperacje.
157 Driggs Ave.

STANISŁAW KUPIEC
Czyszczenie i farbowanie, prasowanie i reperacja męskich i żeńskich ubrań po najniższych cenach.
66 Driggs Ave.

MARCIN WAPNOWSKI
Wykonuje ubrania na zamówienie. Uskutecznia wszelkie reperacje prasowania.
237 BERRY STREET

SKŁADY OBUWIA

POLSKA
Spółka Białego Orła
„Orzeł otwarcia, — twego nie skacie"
Nasze hasło:
Towar jaknajlepszy, ceny jaknajtańsze, grzeczna usługa
977 Manhattan Ave.

JUTRO! Małka Szwarcenkopf

2:30 po południu **Dom Narodowy** NEW YORK

8:00 wieczór **sala św. Stanisława** NEWARK

DZIŚ! **Koncert, Przedstawienie i Bal** urządza **CHÓR POLONIA** **W DOMU NARODOWYM** PRZY 8-ej ULICY W NEW YORKU

MUZYKA PROF. FELDHANNA

Początek o godzinie 8ej wieczór

CENA BILETU: $1. i 75c

P. YOLLES:

Giełda

Departament Rolnictwa ogłasza, że trzeba będzie urządzić „tydzień jabłkowy", by publiczność skłonić do jedzenia jabłek,— gdyż w tym roku urodzaje były tak dobre, iż w stanie New York, zbiory przewyższają zeszłoroczne zbiory o 100,000,000 buszli.

Tak jest — 100,000,000 buszli więcej, niż potrzeba.

Hjobowa wieść dochodzi z dobrze poinformowanych i mocno zakłopotanych kół paskarskich. Oto obecnie na składzie znajduje się o 50,000,000 tuzinów jaj więcej, niż zeszłego roku — czyli o 600,000,000 jaj więcej niż w ubiegłym sezonie.

Dlaczego to? — Wszak logicznie wnioskować należałoby, że cena jaj spadnie, a tu — gospodynie wam opowiedzą, że cena jaj podskoczyła gwałtownie i że wskutek wysokiej ceny, miljony ludzi nie mogą sobie pozwolić na kupowanie jaj, że 6,000,000 ludzi przestało korzystać z ich pożywności i że dlatego 600,000,000 sztuk pozostało na składzie.

Opowiadają również, że zbiory kukurydzy były tak obfite, iż farmerzy nie mogąc jej sprzedać, — opalali nią domy i maszyny, niszcząc w ten sposób miljony ton żywności.

Z drugiej zaś strony, setki tysięcy robotników strajkuje o lepsze warunki bytu, gdyż wskutek sztucznie wywołanej drożyzny za otrzymaną płacę nie mogą pokryć wygórowanych kosztów życia. Czemu przypisać należy te nienormalne stosunki, co opowiadają cyfry tak przeraźliwe zerami ozdobione, skąd wytłumaczenie dla tych dziwnych zestawień? One same oświetlają bolączkę niebezpieczną obecnych stosunków — wykazują jasno, że nie popyt i podaż, nie potrzeby i ich zaspokojenie, nie wartość przedmiotów niezbędnych do utrzymania życia i ilość pracy wyrażonej w pieniądzach są regulatorami produkcji przemysłowej i rolnej, lecz, że giełda przeprowadziła zabójczą przemianę wartości, gdyż bawełna, kawa, cukier, mąka, jaja, mięso, koleje, węgiel i t. d. przestały być przedmiotami, przestały być wartościami, a stały się abstrakcyjnymi pozycjami katalogu spekulacji giełdziarskiej ku szkodzie miljonów ludzi, dla zysku setek paskarzy.

Dlatego właśnie uniemożliwiono sześciu miljonom ludzi używanie pożywnego i niezbędnego pokarmu jaj, dlatego spalono miljony ton kukurydzy, dlatego pozostawiono bawełnę na plantacjach i t. d. — gdyż one przestawiają wartość giełdową i jako taka muszą stosować się do KURSU a nie do POTRZEB.

Tryb życia ekonomicznego, zatrzyfnany na Wall Street powoduje nienormalny zastój i puchlinę w jednem miejscu, zaś zanik w drugiem, nadwerężając zdrowe podstawy społecznej struktury.

Kronika miejscowa

Dzisiaj — Szymona.

Dzisiaj — Pogoda.

KURS PIENIĘŻNY

Za jednego dolara płacono 11,000 marek polskich.

RUCH OKRĘTÓW

Przybędą do New Yorku:

Piątek: Reliance z Hamburga.
Sobota: Rotterdam z Rotterdamu.
Paris z Havru.

Odpłyną z New Yorku:

Sobota: Noordam do Rotterdamu, G. Washington do Bremen, Lafayette do Havru, Majestic do Southamton, Kroonland do Antwerpji.

Rekord

John Johnson, liczący 35 lat, 54 razy siedział w więzieniu — i wczoraj skazany został na 20 lat w Sing Sing za zabicie murzyna.

HIPPODROME 43 STREET — 6TH AVENUE

LEPSZE CZASY Największe Przedstawienie WIELKIE POLSKICH ARTYSTÓW

Dwa razy dziennie, 2.15 p. p. i 8.15 w. Ceny: — 50 c. i $1.50.

Na kakom aż, wy smeetesb?

ESLI NA RUSSKOM, TO ЧИТАЙТЕ

Единственный в Америке Русский Иллюстрированный Журнал Смеха и Сатиры. Участвуют лучшие авторы и художники. ПОДПИСНАЯ ЦЕНА:

Для Соед. Штатов и Канады
На год $4.50, пол г. $2.75, 3 мес. 1.50

Для Всю Европу и за границы
На год $5.5, пол г. $3.75, 3 мес. 1.50

ЦЕНА ОТДѢЛЬНОГО НОМЕРА 40 С.

ТРЕБУЙТЕ НА ВСЕХ СТАНЦІЯХ

СМЕСНОМІОТ

64 East 7th Street, New York. N.Y

Mała rewolucja

Nowojorczanie stali się nerwowi, nieznośnie nerwowi. Gdy niewinny sa mochód zmiażdży dziecko na ulicy, rzucają się na szofera, rozdrażnieni i dzicy. W subwajach tak niemiłe nerwowi są, iż tysiące pasażerów subwajowych z ślicami na ciele przypomina sobie podróże podziemną koleją. Prawdziwą małą rewolucję urządzono wczoraj na 150 ulicy, gdy ajent prohibicyjny z pownicy domu p. nr. 350 wyniósł beczkę skonfiskowanego wina.

500 osób rzuciło się na stróża prohibicji Beczka znikła jak kamfora.— Policja wysłała rezerwy. Oddział policji robił porządek na ulicy. Ale rozczyczeni przeciwnicy prohibicji kamieniami i flaskami bombardowali policję z dachów i okien przyległych domów. Nikt z tej batalji nie skorzystał. Chyba ci, którzy zabrali wino.

Dżungle

Do Bellevue Hospital przywieziono ciężko rannego policjanta M. Conelly, który na 43 ulicy w pobliżu drugiej Ave. przejechany został przez samochód, w którym siedziało 4 mężczyzn.

Nowy tunel

Wczoraj rozpoczęto kopanie tunelu pod Hudsonem. Będzie to nowe połączenie z New Jersey. Tunel odbawy będzie komunikacji wozów i samochodów.

Ostrzeżenie

Od kilku tygodni niewyśledzony do tychczas oszust zgłasza się do mieszkań obcokrajowców i prezentuje im dokument uprawniający ich do odebrania paczek, które jak twierdzi, pod ich adresem przyszły i żąda $8,86 lub $18,86 jako cło. Poszkodowani dowiadują się zapóźno, że dokument ten jest bezwartościowy. Na tych dokumentach podane jest, że okręty Anchor Line podadzą informacje. Kompanja Anchor Line ostrzega więc polaków przed tym osobnikiem.

W chińskiej dzielnicy

Przed domem pn. 18 przy Mott St. dwaj chińczycy dysputowali na temat miłości do jednej kobiety, a gdy nie mogli pogodzić się teoretycznie, wydobyli noże i stanęli do pojedynku, który przerwany został przez sekundanta z pałką. Na razie obaj drzemią za kratkami. Nawet chińczycy kochają i "ogniem i mieczem" o swoje damy walczą. Pod względem miłości jesteśmy wszyscy równi.

DZISIAJ BAL POLONJI

Towarzystwo śpiewu POLONJA urządza dzisiaj wieczór pełen niespodzianek artystycznych i podtsze wie jak nigdy przedtem, tak własnym wysiłkiem jakoteż sprawnością w urządzaniu przedstawienia, w zdobywaniu sił artystycznych, jakoteż w urządzaniu balu. Dużo obcego mówi się o dzisiejszym z niecierpliwością oczekiwanym wieczorze, a mówią o tem ci, którzy wiedzą, czem wieczór dzisiejszy będzie.

Na koncert i bal POLONJI wybiera się cała polonja nowojorska.

Bezpłatne szkoły wieczorne

W szkole Publicznej nr. 61, przy Ave. B i 12 ulicy udzielane są bezpłatnie lekcje języka angielskiego, arytmetyki i modniarstwa. Zapisy codziennie od 7:30 do 9:30 wieczór.

* * *

Kursy języka angielskiego dla cudzoziemców prowadzone przez Y.M.C.A., 153 East 86 St. w New Yorku, trzy razy tygodniowo: w poniedziałki, środy i piątki. Zapisy teraz — korzystajcie ze sposobności.

Małka Szwarcenkopf

Dramat napisany przez G. Zapolską.

Udział w przedstawieniu biorą wszyscy artyści teatru Polskiego. Zespół składa się z 25 osób z wielkiemi kostami połączona wystawa tej wspaniałej sztuki. Dyrekcja nie żałuje trudu ani kosztów, aby dać publiczności tak wartościową i wspaniałą sztukę.

Godzina 3 popołudniu wygodna jest dla wszystkich. Można wybrać się do teatru z okolicy. Bilety wszędzie w restauracji Domu Narodowego. Zapraszamy wszystkich kochających sztukę polską.

Dyrekcja

* * *

MAŁKA SZWARCENKOPF

na sali parafjalnej św. Stanisława w Newarku, 29 października, w niedzielę o godzinie 8 wieczór.

Zapraszamy stałych bywalców.

Dyrekcja.

Teatr Polski w Elizabeth

28. października w sobotę w Sokolni odbędzie się wspaniały wieczór artystyczny, naprogram złożą się: — **Pojedynek Amerykański** w 2 odsłonach; **Poeta i piekarz**, farsa w 1ym akcie i szereg nowych wspaniałych pieśni, arji, kupletów. Udział w przedstawieniu biorą panie: Hankiewiczowa, Posseltowa, Wandyczowa;— panowie: Ochrymowicz, Ulatowski, Tuzi, Balicki, Zaręba i inni.

Wszyscy ci, którzy nie mieli sposobności bywać na przedstawieniach teatru polskiego, niechaj skorzystają z okazji, niechaj zapełni się sala Sokolni po brzegi, a damy tem dowód, że nie jest nam obojętny teatr i sztuka. — Cena biletów dostępna dla wszystkich: $1, 75 i 50 centów. Zapraszamy wszystkich wielbicieli sztuki, piękna i artyzmu.

Dyrekcja Teatru Polskiego.

JERSEY CITY, N. J.

W sobotę dnia 28-go października, 1922 roku, w sali zebrań polskich Baptystów przy Jersey Ave. i 4ej ul. odbędzie się bardzo urozmaicony WIECZOREK. Między innymi przemawiać będą: ks. Otto P. Kaegeler, znany działacz na polu oświatowem w Newarku i p. Wł. Pawłowski były ksiądz narodowy z New Yorku. W części muzyczno-wokalnej wezmą udział p. J. Berezowski tenor, Miss Florence A. Hilbert pianistka i inne znane osobistości koncertowe.

Wszystkich biednych i bogaczy przyjaciół i sympatyków serdecznie zapraszamy. — Wstęp wolny!

(27-28)

HUMOR

Wyjdzie baba za młodego,
Krzycza: — Ach, rzecz zdrożna!
Ożeni się stary z młodą,
Wrzeszczą: — Fi, nie można!

No i dogódź ludziom, człecze,
Gdy do ślubu chęć cię piecze!...

ZAWIADOMIENIA

Kto ma dobry głos i słuch niech wstępuje do „Echa"!

Kto pragnie ćwiczyć się w śpiewie, może to uczynić teraz. Towarzystwo Śpiewu „Echo" przyjmuje nowych członków w każdy wtorek tygodnia o godzinie 8ej wieczór w Domu Narodowym, przy 8ej ulicy. — Zgłaszać się można do gospodarza Domu Narodowego, a on wskaże salę, w której odbywają się lekcje co wtorku.

ZARZĄD.

BAL LIGI KOBIET

Liga Kobiet Oddz. II. urządza Bal w Domu Narodowym, 4go listopada. 2 nagrody za tańce. Niespodzianki. Doskonała muzyka. Część dochodu na dzieci wileńskie, część na internat Piłsudskiego we Lwowie.

OTWARCIE DOMU NARODOWEGO W MASPETH, L. I. N. Y.

Wielka potrzeba wspólnej placówki Domu Narodowego u nas w Maspeth, której brak tak dotkliwie dawał się odczuwać,

Dziś jesteśmy panami swej własnej siedziby, swego własnego majątku.

Jest on dziełem naszej wspólnej pracy, naszego wspólnego zrozumienia potrzeby narodowej placówki.

W sobotę, dnia 28go października o godzinie 6tej wieczór odbędzie się wspaniałe otwarcie — Domu Narodowego, przy współudziale wszystkich towarzystw w Maspeth, zgrupowanych przy Domu Narodowym.

Uroczystość otwarcia rozpocznie się pochodem manifestacyjnym z muzyką po głównych ulicach Maspeth, demonstrując swe wejście do swojej własnej siedziby.

Po uroczystości i mowach, zaproszonych mówców, odbędzie się wspólna zabawa.

Wyrabiamy, sprzedajemy i reperujemy wszelkiego rodzaju Accordion. Lekcje Piano Accordion. Otwarte do 9-ej wieczór, i w niedzielę do 12-ej popołudniu.

R. GALANTI & BROS.
71 THIRD AVE.
(Pomiędzy ulicami 11 i 12).
Telefon: tuyvesant 4114.

DOBRE ZĘBY
to znaczy
DOBRE ZDROWIE
Wasze zęby badane DARMO przez
DR. J. MUSCOTT
DENTYSTA CHIRURG
720 Lexington Ave. róg 58th St., N. Y.
Mówię po polsku.
Tel. Plaza 6882.

Baczność Polacy! KRYMINALNE BIURO DETEKTYWSKIE
Jeżeli Was kto okradł, oszukał lub skrzywdził, jeżeli macie niepokojumienia w małżeństwie, zgłoście się do
William Lazarek
133 Second Avenue
POLSKI DETEKTYW
który załatwia sprawy po całych Stanach Zjednoczonych, i w Kanadzie.

Tel. 2943 W. Passaic.
Helena A. Sitkowska
186 Columbia Ave., Passaic, N. J.
EGZAMINOWANA AKUSZERKA
z długoletnią praktyką oraz ukończonym kursem rządowym w szpitalach New-Yorskich. Władająca językami: angielskim, polskim, ruskim i słowackim, wolna od łaskawej pamięci.

Architekci i Budowniczy
Rysujemy plany i budujemy jedno-familijne domy od $3.500 wyżej; dwu-familijne domy od $4.500 wyżej — w miejscu lub za miastem
JOHN J. STANKIEWICZ
110 W. 34 Street, Room 800
Tel. Pitaroy 6045. New York.

DROBNE OGŁOSZENIA

Praca dla Kobiet
(Help wanted Female)

DZIEWCZYN 3—4 potrzeba do pakowania. Superior Piece Dye Works, 37 Moultrie St., Brooklyn, N. Y. (30f)

MŁODYCH chętnych pracowniczek, doświadczenie niekoniecznie. Superior Piece Dye Works, 37 Moultrie St., Brooklyn, N. Y. (30f)

WOOD CAR REPAIRMEN
STEEL CAR FITTERS
I RIVETERS BLACKSMITHS
Stała robota
Dobra zapłata
Zgłoszenia
MAGOR CAR CORPORATION
Passaic N. J. (30f)

DZIEWCZĄT potrzeba powyżej 18 lat, do roboty przy mierzeniu „sausage casiduf" $15 tygodniowo, 44 godzin. Doświadczenie poprzednie nie wymagane.— Zgłosić się: S. Oppenheimer & Co., 96 Pearl St., New York City. (1f)

ROBOTNIKÓW i POMOCNIKÓW
Stała robota
Zgłosić się:
MAGOR CAR CORPORATION
Passaic, N. J. (30f)

DZIEWCZĄT POWYŻ 16 LAT
do roboty w fabryce wyrabiania kiełbas i sliced bacon oddziałów.
Stała robota, dobra zapłata.
ARMOUR & CO.
17 & Coles Sts., Jersey City (1f)

DZIEWCZYN lub kobiet do pracy w fabryce owoców. Stała praca, dobra płaca. Corona Preserved Fruit Co., 139 Hudson St. (2f)

POTRZEBA dziewcząt do pakowania cukierków, doświadczenie nie wymagane. Leader Novelty Candy Co. 155 Monroe St., Brooklyn. (28f)

POTRZEBA 60 dziewcząt do roboty we fabryce perłowych guzików; sposobność nauczenia się fachu, dobra zapłata, stała robota. Excelsior Pearl Works, Porter Ave., Johnson Ave. & Ingraham St., Brooklyn, N. Y. (30f)

OTWARCIE DOMU NARODOWEGO W MASPETH, L. I. N. Y.

Wielka potrzeba wspólnej placówki Domu Narodowego u nas w Maspeth, której brak tak dotkliwie dawał się odczuwać,

Dziś jesteśmy panami swej własnej siedziby, swego własnego majątku.

Jest on dziełem naszej wspólnej pracy, naszego wspólnego zrozumienia potrzeby narodowej placówki.

W sobotę, dnia 28go października o godzinie 6tej wieczór odbędzie się wspaniałe otwarcie — Domu Narodowego, przy współudziale wszystkich towarzystw w Maspeth, zgrupowanych przy Domu Narodowym.

Uroczystość otwarcia rozpocznie się pochodem manifestacyjnym z muzyką po głównych ulicach Maspeth, demonstrując swe wejście do swojej własnej siedziby.

Po uroczystości i mowach, zaproszonych mówców, odbędzie się wspólna zabawa.

Wyrabiamy, sprzedajemy i reperujemy wszelkiego rodzaju Accordion. Lekcje Piano Accordion. Otwarte do 9-ej wieczór, i w niedzielę do 12-ej popołudniu.

R. GALANTI & BROS.
71 THIRD AVE.
(Pomiędzy ulicami 11 i 12).
Telefon: tuyvesant 4114.

Praca dla Mężczyzn
(Help wanted Male)

POTRZEBNY w średnim wieku. Marseilles Fanch Co., 292 W. 4th St. City. (29m)

POTRZEBA pracowników do wyrobu kiełbas. Muszą mieć trochę doświadczenia chodzić przy „bench work." Stała praca, dobra płaca, dla odpowiednich pracowników. Zgłoszenia: Independent Packing Co., 666 Windsor St., Hartford, Conn. (1m)

POTRZEBA męczyzn do roboty przy ramach do okien, 44 godzin na tydzień— Cross, Austin & Ireland Lumber Co.—

POTRZEBA krawca, dobrego męskiego do stałej i nowej roboty. 507 E. 12th St., New York City. (2m)

POTRZEBA robotników do roboty na szynach przy N. Y. Central R. R. Zgłosić się: Michael Martone; 28 Bowery (1śm. listop)

RYMARZ lub ktokolwiek ma pojęcie o rycznem szyciu. Może dostać zajęcie w polskiej fabryce rękawic. Fulton Leather Goods Co., 127 Spring St., New York. (2m)

KOWALA potrzeba do roboty przy „welding" i chłopców do ogólnej roboty we fabryce. General Iron Works, 2-9 Lewis St., Newark, N. J. (2m)

MĘŻCZYZN potrzeba do nauczenia się gipsowania; 30 dni; praktyczne instrukcje, można zarobić $18—$15 dziennie. Przyjaciel $10, 416E. 32rd St., trzecie piętro. (28m)

ROBOTNIKÓW
do roboty w „packing house" stała robota i dobra zapłata.
ARMOUR & CO.
17 & Coles Sts., Jersey City (2m)

ROBOTNIKÓW potrzeba. Zgłosić się Oakes Mfg. Co., foot of 7th Ave, Steinway, L. I. (28m)

MĘŻCZYZN potrzeba z doświadczeniem przy myciu automobilów. G. & W. Garage, 884 E. 76th St. (29m)

POTRZEBA MĘŻCZYZN
do roboty przy kiełbasach
doświadczonych, stała robota, dobra zapłata.
ARMOUR & Co.
17 & Coles Sts., Jersey City (2m)

Interesy do Sprzedania
(Business Opportunities)

MOŻECIE POWIĘKSZYĆ WASZE KONTO BANKOWE
przez pozbycie się starych rzeczy w domu, które są tylko zawadą — stare ubrania, sprzęty, meble, książki itp. łatwo zamienić na gotówkę przez drobne ogłoszenie w „Nowym Świecie".
Nie ma rzeczy, na którąby nie można znaleźć kupca. Ot, co o tem wiedzą, mogą się łatwo przekonać — 10 słów kosztuje tylko 30 centów — można przesłać zamówienie wraz ze znaczkami pocztowymi.

GASOLINE STATION z miejscem do Bardar uzyskanie cena. 211 Astoria Ave., Long Island City. (30m)

DO SPRZEDANIA groserni, delikatessen, candy i ice cream store dla dobrego kupca. 222 East 84th St. City. (29m)

DO SPRZEDANIA groserni i delikatessen tanio, 107 Lodi Ave. Wallington, N. J. (30)

NA SPRZEDAŻ Bucserni i Groserni z automobilem, interes dobrze wyrobiony. 33 Bradley Ave. Bliwille, N. Y. (30m)

MEBLE z 4 pokoi na sprzedaż, można zamieszkać; rent 30. Zgłoszenia od 11 przed 10 wieczór. 6 First Ave., 4 piętro front. (28m)

MEBLE do sprzedania, można zamieszkać, tani rent. 512 E. 13 ul. Piotr Rudnicki. (30m)

MEBLE nowe z 3 pokoi do sprzedania tanio. Można zamieszkać; gorąca woda, rent 21$ miesięcznie. Apt. 4; — 356 Cherry St. N. Y. C. (29m)

NA SPRZEDAŻ z powodu choroby. Groserni i Delikatessen; dobrze wyrobiony interes z 4 widnymi pokojami. 286 Oakland St., Greenpoint. (28m)

Kto chce najlepiej sprzedać? Kto chce najlepiej kupić?
Domy w So. Brooklynie
Proszę się zgłosić do biura:
589 Fourth Avenue
stacja kolejowa Prospect Avenue,
B. TOMASZEWSKI

2 fam. drewniany 3 pokoi. Cena $6200, gotówki $1000; rent $75 miesięcznie.
2 fam. drewniany 9 pokoi. Cena $5250, gotówka $1000.
3 fam. murowany, 17 pokoi i wanny; rent miesięcznie $106. Cena $8900,— gotówka $2600.
3 fam. murowany, 17 pokoi, 3 wanny, cena $11,300; gotówką $3000; rent miesięcznie $115.
3 fam. drewniany 14 pokoi, cena $6500, gotówką $1400; rent $75 miesięcznie.
3 fam. murowany, elektryka, w bardzo dobrej okolicy; 17 pokoi, 3 wanny. Cena $11,500, gotówką $3000; rent miesięcznie $185.
6 fam. murowany po 4 pokoi i wanna, cena $14,000 gotówką $3500; rent miesięcznie $160.
3 fam. murowany, 5 pokoi i wanna; cena $19,000; gotówki $5000; — rent $240 miesięcznie.
Biuro otwarte od godziny 9 rano do 8 wieczorem; w niedzielę od 9 rano do 2 po południu. (30f)

NA SPRZEDAŻ Piekarnia. 92 Franklin St., Brooklyn. (29m)

RESTAURACJA na sprzedaż z powodu wyjazdu, interes dobry, obrót tygodniowy $300, blisko „ship yard i drydock" w polskiej i amerykańskiej dzielnicy przy szenia do Phillips Restaurant & Lunch Room, 724 Third Ave., pomiędzy 23 i 24 ulicą, Brooklyn. (29b)

BUCZERNIA, maszynerja i „fixtures" okazyjnie do sprzedania na 16 ulicy.— Zgłoszenia: Gawliński & Co., 426 East 16th St., N.Y.C. (29b)

DO SPRZEDANIA meble z trzech pokoi, można zamieszkać; rent 12$, gorąca woda, wszelkie wygody: 346 East 13 St., Apartament 27; zgłoszenia od 9-12 przed południem; od 5 do 9 wieczorem. (28s)

BUCZERNIA i groserni na sprzedaż na tychmiast z powodu choroby; interes dobrze wyrobiony: 325 Johnson Avenue, Jersey City, N. J. (2b)

NA SPRZEDAŻ hurtowny interes sprzedaży "Pond Cake" z powodu innego interesu. S. Nidzgorski, 152 Engert Ave. Brooklyn. (2b)

GROSERNIA i duży lunch room w dobrej dzielnicy, pomiędzy polakami i włoszami do sprzedania. Duży zarobek. Cena $2000. 735 Third Ave. S. Brooklyn, N. Y. (29b)

NA SPRZEDAŻ Fulton truck rack body maszywna guma; prawie nowy, bardzo tanio. $350. Zgłoszenia: Garage Oakland St., cor. Freeman St., Greenpoint, Brooklyn. (1a)

BACZNOŚĆ RODACY! Do sprzedania w dobrej dzielnicy w Greenpoint, Brooklyn i okolicy, pomiędzy Polonją i bardzo tanio: Candy store, Buczernia; Grosernia i Delikatesen, Piekarnia, Sklep Krawiecki, zakład Szewski Dry goods store; Salon itd. Jako też w dobrem położeniu Loty i Farmy.— Niepłacite tak wysokich rentów bo ja sprzedaję domy, na 2;3;4;5;6;8 familji; na małe wpłaty i wygoć se spłaty. W. Wolański, Real Estate, 111 Depont St., Greenpoint, Brooklyn N. Y.

GROSERNIA do sprzedania, dobrze wyrobiony interes. 144 West St., cor Huron, Greenpoint, Brooklyn. (3a)

CANDY, cigar, stationery sklep do sprzedania. Czynsz $25. i lease na trzy lata. 145 Newton St., Greenpoint, Brooklyn, N. Y. (12ab)

DELIKATESEN i groserni na sprzedaż w polskiej dzielnicy. 622 Third Ave. Brooklyn. (2a)

GROSERNIA i delikatesen do sprzedania w polskiej dzielnicy; wyrobiony interes; 116 So. Orange Ave. Newark, N.J. (31a)

GROSERNIA i delikatesen z powodu choroby tanio do sprzedania; 4 pokoje do zamieszkania, elektryka. Zgłosić się na miejscu 214 Greene St. Greenpoint Brooklyn. (28b)

RESTAURACJA na sprzedaż lub przyjęcie wspólnika. 200 Ave. C., New York City. (29b)

GROSERNIA i delikatesen na sprzedaż, polska dzielnica; 221 Franklin St., — Greenpoint, Brooklyn. (1b)

BUCZERNIA i grosernia na sprzedaż z miesiącznym lub rocznym czynszem. Lease 3 lata. 228 Kingsland Ave., Brooklyn. (1b)

CIGAR, candy i stationery sklep na sprzedaż. 135 Franklin St., Greenpoint Brooklyn. (31b)

DELIKATESEN i grosernia do sprzedania w polskiej i amerykańskiej dzielnicy, 3 pokoje do zamieszkania; 202 Ave. C., New Yorku City. (30b)

NA SPRZEDAŻ grosernia i delikatesen. Polska dzielnica. Dobrze wyrobiony interes. J. W.39 Clinton Ave., Maspeth, L.I. (30a)

NADZWYCZAJNA sposobność polskiemu kupcowi na sprzedaży, wyrobiony interes, stationery i candy Store, naprzeciw kościoła św. Stanisława, 164 Driggs Ave., Brooklyn, N. Y. (29a)

BARDZO tania, korzystna sposobność. Do nabycia buczernia i grosernia w Brooklynie. Informacji udzieli Flaxner, 337 Grand Street, Brooklyn, N. Y. (30a)

MEBLE do sprzedania z dowodu pobytu, można zamieszkać; 530 E. 12-th St.— Jardowy dom; pokój; No. 6, New York City. (29a)

Realności do Sprzedania
(Real Estate for Sale)

FARMA 225 akrów, dom 12 pokoi, sad, budowniczy łas, rzeka, jezioro, 19 krów z jałówki, byk, 350 kur, 4 konie, narzędzia, wielki tegoroczny zbiór, 2 mile do wielkiego miasta, szkoła przy farmie. Cena $4500; gotówki $2000. Farma 75 akrów, dom, 6 pokoi, sad, las, rzeka, 4 krowy, koń, 100 kurcząt, narzędzia, zbiór, maszyny, przy samym miasteczku. Cena $3500; gotówki $1000. Mamy również inne farmy do sprzedania. Pisarko & Pokutny, 439 E. 5th St. New York City (2r)

FARMA 250, AKRÓW obrobionej ziemi reszta las i pastwisko; 18 krów; 1 byk; 8 koni; 300 kur; 3 wieprze; duże jezioro; dobre budynki; dużo zbioru; wszystka maszynerja farmerska; 2 mile do tutejszego miasta; szkoła i kościół blisko. — Cena $7500; gotówki $2500. KUSHNER
206 East Broadway, New York City (14 lut. s)

Poszukiwania
(Information Wanted)

SAMOTNY mężczyzna poszukuje panny lub samotnej kobiety, współdzielić do kupowania, nie wyłączając farmerki.— Wyznanie nie robi różnicy. Tymczasowy adres: K. Waszeski, Box 115, — 81 Grove Street, Brooklyn. (29b)

STARSZA kobieta poszukuje sajecia c-o Czajkowski; 275 — 19th St., róg Ave. B. City. (2a)

SAMOTNY mężczyzna poszukuje panny lub samotnej kobiety, współdzielić do kupowania, nie wyłączając i farmerki. Wyznanie nie robi różnicy. Tymczasowy adres: A. Waszeski, Box 115, — 81 Grove St., Brooklyn. (2a)

POSZUKUJĘ spólnika do kupna teatru; musi być samotny i mieć gotówki $1000. Zgłosić się listownie: Kielczeski, 275 Lawrence St., Astoria, L. I., N. Y. (29a)

MŁODE, małżeństwo poszukują pokoju nie w górze miasta. Nowy York. Zgłoszenia Nowy Świat, do P. P. (29a)

POSZUKUJĘ mieszkania przy polskiej rodzinie z 12 letnią dziewczynką. Cała utrzymanie dla dziecka. Zbontalski, Ave. Laurada, 179 — 10 Avenue. (30a)

POSZUKUJĘ dwóch inteligentnych mężczyzn na mieszkanie. Wiadomo w wygodzy. 337 E. 94th St., N.Y.C. nr. drwi 2g. (30a)

MIESZCZYNA poszukuje pokoju przy familji lub z osobnem wejściem. New York; adres: 271 Ave. B, New York Stanisław Bujecki, c-o Jaśmiński. (30a)

Pokoje do Wynajęcia
(Rooms to let)

MIESZKANIE do wynajęcia, osobne wejście; zgłosić się: 121 East 13 ulica, na parterze; gorąca strona. (30a)

ELEGANCKI pokój z osobnym wejściem do wynajęcia dla dwóch panów lub pań. A. Z. 421 East 9th St., drugie piętro, City. (29a)

TRZY POKOJE do wynajęcia dla mężczyzn; można używać kuchnię. 741 Second Ave., City; 2 piętro front. (29a)

POKOJ umeblowany z osobnem wejściem dla dwóch lub trzech kawalerów w polskim domu. 393 Bokford St., Brooklyn. (7a)

POKOJ umeblowany z osobnem wejściem dla jednego lub dwóch kawalerów do wynajęcia, blisko subwaju. Zgłoszenia wieczorem. 3311 Church Ave., Brooklyn. (28a)

GAWLIŃSKI & COMPANY
POLECAJĄ
FARMY od 2 do 300 akrów z zabudowaniami i inwentarzem w pobliżu miast, do sprzedania tanio i na dogodnych warunkach.

Domy w New Yorku i Brooklynie

$700 kupi elegancki, narożny dom, jedno familijny w Brooklynie, wszelkie ulepszenia, lekkie spłaty. — Cena $4450.

$900 kupi dwu familijny drewniany w eleganckiej sekcji Bronx Tremont Ave., przy subwaju.— Cena $5400; lekkie spłaty.

$1000 kupi dwufamilijny drewniany dom 11 pokojowy z ulepszeniami, przy subwaju; ładna sekcja. Cena $6500.

$1500 kupi 10-familijny, 5 piętrowy, murowany dom w New Yorku. Cena $14,500.

$3000 kupi dobry murowany dom dwu familijny i sklep (3 pokoje z tyłu) w So. Brooklynie na Ave., elektryka, ulepszenia. — Cena $10,500; dobre warunki

Zwracamy uwagę na ten bargain. 10-familijny murowany w New Yorku na Avenue, w znakomitym stanie, rent do $4600; cena $29,000. Wydatki $1800; wielki czysty dochód.

6-familijny murowany w bynasesowej sekcji w Brooklynie. Cena $12,000, gotówki $2000.

6-familijny drewniany na Prospect Avenue w Brooklynie; świerze malowany.— Cena $11,000 gotówki około $2000.

4-familijny w New Yorku, murowany. — Cena $11,000, gotówki $1500.

DOMY W OKOLICACH NEW YORKU

2-familijny nowy, prywatnej roboty, wszelkie wygody, piękna sekcja. — Cena $5500, gotówki od $2000

2-familijny sklep w bynasesowej sekcji. Cena $7000; gotówki do $3000.

1-familijny drewniany, ulepszenia, barna, w Garfield, N.J. Cena $3200.

PROPOZYCJA DLA BYZNESISTY

Dom 2-familijny, narożny, dobrze prosperująca grosernia i buczernia, nowe urządzenia, trucki i 4-ed. $1000 targu na tydzień gwarantowanych. Cena $14,000, gotówki około $6000.

UWAGA! Dla Rodaków reflektujących na dobre byznesy mamy wiele dobrych groserni, buczerni, candy stores, restauracji, sklepów szewskich, krawieckich i t. d. w New Yorku, Brooklynie, Maspeth, Mineola, Newarku i okolicach.

GAWLIŃSKI & CO.
Real Estate Brokers
426 East 16 St., New York City.
(1fm)

W LONG ISLAND blisko stacji, do sprzedania bardzo tanio domy, loty, jest woda, gaz, elektryka, chodniki, drewna, kwiaty. 225 z górzy, 45 miesięcznie. Inne domy do zamówienia $400 z góry, $30 miesięcznie. Zgłaszać się listownie, lub osobiście. E. Witowicz, 87 Monroe St. woda, gaz, elektryka, chodnik, drzewa. N. Y. C. (2r)

FARMA 112 akrów, z czego 40 akrów jest i pastwiska, dom na 9 pokoi, stajnia murowana, 2 drugie budynki, krytą fos kamienną, 5 krów, 3 konie, 2 świnie, 150 kur, narzędzia, 1000 buszli kartofli, 25 tchsiana, 210 buszli owsa, 90 buszli grochu, 3 buszli kukurydzy, 1 tulas, przystanowej drodze, blisko farmy 1 koła. Zgłosić się do Paul Kurdyński, 263 Avenue B pomiędzy 15 a 16 ulicą, 2 piętro, New York. (21a)

WDOWIEC sprzeda tanio swą 97 akrową farmę w polskiej kolonji przy dużym miescie marketowym, blisko State Road w New Jersey; 8 akrów czystej, równej ziemi, reszta las i pastwisko; ogromny sad, studnie z pompą, 20 akrów żyta, 6 pszenicy; 10 owsa; 18 kukurydzy, 3½ kartofli; 4 grek; 25 tymotki; 7 krów cielnych, 4 konie; kury; narzędzia rasiaus, farma naokoło dobrze zagrodzona drutem, drogi automobilowe; najrozmaitsza maszynerja pierwszej klasy; dom nowy 6 pokoi z kominem i piwnicą, 7 innych budynków; sklepów, fabryk, High School i kościołów 2 stacji, 12 minut, chodu, do farmy można w jednym dniu pojechać i nazad powrócić. — Cena $7500, gotówki $4000.— V. Mazurkiewicz; 99 Freeman St. Brooklyn N. Y. Tel. Greenpoint 7063 (29r)

KTO CHCE najlepiej kupić **KTO CHCE** najprędzej sprzedać

Dom, farmę, lotę interes, sklep itd.?

GAWLIŃSKI & COMPANY

Kupno i sprzedaż realności. Kontrakty kupna i sprzedaży

426 EAST 16th STREET, NEW YORK CITY